

VERSLAG
vergadering van de gemeenteraad van Heusden
op dinsdag 7 juli 2026 van 17.00 uur tot 23.15 uur in het gemeentehuis

Voorzitter:	drs. W. van Hees
Griffier:	mr. N.M.H.C. Pot-Broos
Aanwezige leden:	S. van Andel (DMP Heusden), M.P.J. Bink (DMP Heusden), M.C. van Bokhoven (DMP Heusden), R.P.J. Broos (DMP Heusden), A. Buijs (DMP Heusden), L.M.P.M. van Dal (DMP Heusden), J.G.M. van Esch (DMP Heusden), I. van Hemert (DMP Heusden), A.W.E. Verhoofstad-Stupers (DMP Heusden), H.H.W. Aerts (Gemeentebelangen), R.W.J. van Baardwijk (Gemeentebelangen), mr. A.A.T. Bok-Geelen (Gemeentebelangen), A.L.J. van Delft (Gemeentebelangen), H.E. Şimşek (Gemeentebelangen), H. Aarts (Heusden Transparant Verbindt), A.M.E. Cantineau-Berens (Heusden Transparant Verbindt), H.C.A. de Langen (Heusden Transparant Verbindt), A.E.A.I. van Loon (GroenLinks-PvdA Heusden), M.J.H. Stevens (GroenLinks-PvdA Heusden), R.L.P.J. Timmermans (GroenLinks-PvdA Heusden), N.J.M. Brok (CDA Heusden), J.M.P.G. Flipsen (CDA Heusden), R.D.W. Tewes (CDA Heusden), C. Loch (VVD Heusden), ing. B.A.G. Lommers (VVD Heusden) vanaf 17:25 uur, C.L.M. van Gessel-Rechters (Heusden één), R.A.J.M. Klerks (Heusden één) en H.P.J. van de Beek (D66 Heusden) vanaf 17:15 uur
Wethouders:	H.W.A.M. van den Bosch, M.B. van Esch tot 18:30 uur en van 22:15 tot 23:15 uur, J.M.H. Kuijsten, M.A.W. Meesters en T.A.W.A. Pulles
Afwezig:	A.A.M. van Weert (Heusden Transparant Verbindt)
Insprekers:	-
Overige aanwezigen:	H.A. de Vries (Notuleerservice Nederland)

1. Opening

De **voorzitter** heet iedereen welkom en opent deze openbare raadsvergadering om 17.00 uur met normaliter de algemene beschouwingen en eens in de vier jaar een beleidsarme voorjaarsnota vanwege bespreking van het coalitieprogramma. Zij spreekt het openingswoord uit. Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Van Weert (Heusden Transparant Verbindt). De heer Lommers (VVD Heusden) zal later aanschuiven. Wethouder Van Esch zal eerder vertrekken vanwege een diploma-uitreiking. Wethouder Kuijsten wordt gefeliciteerd met haar huwelijk vorige week.

2. Vaststelling van de agenda

De **voorzitter** geeft aan dat diverse moties onder de betreffende agendapunten in iBabs zijn opgeladen.

Mevrouw **Stevens** (PRO Heusden) kondigt aan dat de motie Vreemd aan de orde van de dag over Pijlers brug Baardwijkse Overlaat door het vooroverleg niet wordt ingediend.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) kondigt een motie Vreemd aan de orde van de dag aan over Locatie bezoek CvdK.

De heer **Klerks** (Heusden één) kondigt een motie Vreemd aan de orde van de dag aan over Vroegtijdige betrokkenheid raad bij aanbestedingen met sociale impact.

De agenda wordt met genoemde wijziging vastgesteld.

3. Spreekrecht

De **voorzitter** stelt vast dat er geen aanmeldingen voor spreekrecht zijn ontvangen.

4. Trekking naam voor stemming

Eventuele hoofdelijke stemmingen beginnen deze avond bij de heer Brok (CDA Heusden).

5. **Bespreking coalitieprogramma 2026-2030**

De **voorzitter** licht toe dat het coalitieprogramma op 10 juli 2026 aan de raad is aangeboden door de formateur en ook is besproken in de themabijeenkomst van 24 juni 2026. Na afronding van dit agendapunt zal er een schorsing zijn van een uur voor een maaltijd.

De heer **Broos** (DMP Heusden) is erg tevreden met dit coalitieprogramma dat het resultaat is van een soepele voorbereiding waarbij alle fracties zijn betrokken. Hij dankt de formateur voor de wijze waarop hij dit proces heeft geleid en richting heeft gegeven en alle fracties voor de constructieve samenwerking om te komen tot een solide basis voor de komende bestuursperiode. Het is een concreet programma, maar niet te beknellend en biedt voldoende mogelijkheden voor alle partijen om binnen deze kaders in de komende bestuursperiode te komen tot goede besluiten in het belang van de inwoners. Tijdens de inhoudelijke themabijeenkomst viel op dat er weinig vragen over verduidelijking zijn gesteld en dat de wijze waarop het voorbereidingsproces is georganiseerd op instemming kon rekenen. Dit biedt vertrouwen voor de komende periode. De fractie hoopt dat de coalitie- en oppositiepartijen collegiaal blijven samenwerken met ruimte voor eenieders eigen accenten en aandachtspunten. Die oproep doet de heer Broos ook aan de fractie die niet heeft deelgenomen aan de eerdere inhoudelijke behandeling. Hij verneemt graag welke overwegingen van Heusden Transparant Verbindt ten grondslag lagen aan dat besluit. Deze toelichting is van belang, omdat juist deze fractie politieke verantwoording en volksvertegenwoordiging hoog in het vaandel zegt te hebben.

Deze bestuursperiode kent voldoende uitdagingen met onder andere de aanvang van een omvangrijke gebiedsontwikkeling, waarin men wil koersen op realisatie binnen de financiële kaders en met verlies van zo min mogelijk groen. De gemeente wil fors investeren in woningbouw en wil blijven investeren in toekomstbestendige schoolgebouwen, multifunctionele accommodaties en andere sport- en ontmoetingsplekken in alle kernen van de gemeente. Zoals in voorgaande jaren is ervaren, kunnen er veel valkuilen zijn. Dat mag de politieke ambitie zeker niet temperen. In de vorige bestuursperiodes heeft de gemeente ook geleerd dat een gedegen participatieproces met voldoende bestuurlijk geduld tot mooie resultaten kan leiden. De heer Broos roept op ook in de voorliggende periode in te zetten op een vorm van participatie die passend is bij de situatie en de omvang van het onderwerp. In het verlengde van de afgelopen jaren koerst de gemeente voor wat betreft het sociaal domein op een brede samenwerking met vele betrokken partijen. Het is goed de krachten op dit werkkterrein te bundelen. Binnen dit domein zijn echter de komende periode ook een aantal wetswijzigingen te verwachten, zoals over de WMO en jeugdhulp. Dat vereist dat de raad tijdig moet worden voorzien van relevante informatie. Wat jeugdhulp betreft, zal de fractie op basis van de ervaringen van vorige jaren kritisch blijven op de regionale kostenbeheersing.

De heer Broos complimenteert voor het initiatief om jeugd en jongeren te betrekken bij de uitwerking van dit coalitieprogramma. Bij de vorige inhoudelijke behandeling van dit programma heeft hij ervoor gepleit om actief met suggesties aan de slag te gaan, jongeren hierbij te betrekken en door terugkoppeling naar ieders gevoel er een gezamenlijk resultaat van te maken. Hij ziet in het verlengde hiervan mogelijkheden om wederom periodiek een jongerendebat hierover te organiseren.

De titel van het programma geeft aan waarom de gemeente deze koers inzet: Heusden Vooruit!

De heer **Brok** (CDA Heusden) zegt dat dit coalitieprogramma een bijzonder moment is voor de fractie, omdat het CDA voor het eerst in twintig jaar weer deelneemt aan een coalitie. Daar is het CDA trots op, omdat men verantwoordelijkheid wil nemen voor de gemeente, de inwoners en de belangrijke opgaven waar de gemeente voor staat. De ambtelijke organisatie wordt bedankt voor de ondersteuning bij het opstellen van het programma en ook de formateur en de andere partijen voor de prettige gesprekken bij de inhoudelijke formatie. In dit coalitieprogramma staan veel zaken waar het CDA voor staat. Een gemeente waar mensen prettig kunnen wonen, waar voorzieningen op orde zijn, waar verenigingen en ondernemers de ruimte krijgen en waar wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid van alle kernen binnen de gemeente.

De heer Brok wil graag een aantal onderwerpen uit dit programma wat extra uitdiepen. Allereerst wonen, een van de grootste opgaves van deze bestuursperiode. Daarom is het goed dat wonen ook zo'n prominente en stevige plek heeft gekregen in dit programma. De gemeente blijft bouwen, maar wel op een manier die past bij de dorpen. Er komt extra aandacht voor betaalbare woningen voor starters, senioren en voor een goede doorstroming op de woningmarkt. Het CDA is ook blij dat lokale woningzoekenden meer kans krijgen op een woning in hun eigen gemeente. En jongeren die hier zijn opgegroeid, moeten hier ook een toekomst kunnen opbouwen. Daarnaast is

het belangrijk dat men verder kijkt dan deze bestuursperiode, zoals ook in het verkiezingsprogramma stond. Daarom is de fractie blij dat dit is teruggekomen in het coalitieakkoord met een onderzoek naar potentiële nieuwe woningbouwlocaties na 2030. Bouwen betekent ook dat de gemeente kijkt naar mobiliteit. De bereikbaarheid moet dus meegroeien. Het CDA is blij dat er stevig wordt ingezet op de noord-zuidverbinding, op veilige fietspaden en op het verbeteren van de N267. Dat zijn investeringen waar inwoners dagelijks iets van merken. Tegelijkertijd is het ook belangrijk de kwaliteit van de leefomgeving niet uit het oog te verliezen. CDA Heusden neemt de zorgen van inwoners over de groencompensatie serieus en is blij met de inzet om binnen de GOL extra aandacht te hebben voor groencompensatie. Daar is ook een stevige zin over opgenomen in het coalitieprogramma waar het CDA echt trots op is. Een sterke economie zorgt ervoor dat voorzieningen behouden blijven, dat mensen dicht bij huis kunnen werken en dat de dorpscentra aantrekkelijk blijven. Het is daarom mooi dat in dit programma nadrukkelijk wordt gekozen voor balans. Levendigheid en leefbaarheid worden niet tegenover elkaar gezet, maar versterken elkaar. Dat geldt voor de centra, voor recreatie en toerisme en voor evenementen die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. Zo komt er een breed onderzoek naar parkeren in de vesting en wordt ook het evenementenbeleid geactualiseerd. Diezelfde balans is ook in het buitengebied te zien. De boeren krijgen de ruimte om te ondernemen, om te verduurzamen en om nevenactiviteiten te ontwikkelen als dat nodig is. Het CDA wil het ook graag hebben over sterke gemeenschappen, want uiteindelijk draait dit programma vooral om onze inwoners. Daarom investeert de gemeente in sterke voorzieningen in scholen, sportverenigingen, cultuur, ontmoetingsplekken en multifunctionele accommodaties. Dat zijn de plekken waar mensen elkaar ontmoeten en waar de gemeenschapszin van Heusden echt zichtbaar wordt. De aanpak in het sociaal domein past bij het CDA. Inzetten op preventie, vertrouwen geven waar het kan en ondersteuning bieden waar het moet. Vandaag ligt er wat CDA Heusden betreft een coalitieprogramma dat ambitie laat zien en realistisch is. Een programma dat kiest voor woningen, goede voorzieningen, bereikbaarheid, een sterke lokale economie en een vitaal buitengebied. De fractie heeft er vertrouwen in dat met deze coalitie mooie stappen gezet kunnen worden voor de gemeente en kijkt ernaar uit om daar de komende vier jaar, samen met de coalitiepartners, het college en de hele raad hard aan te werken.

Mevrouw **Bok-Geelen** (Gemeentebelangen) constateert dat het een druk half jaar is geweest. Na een intensieve verkiezingscampagne volgden het formatieproces en de totstandkoming van het coalitieprogramma Heusden Vooruit! Zij spreekt nogmaals haar dank uit aan formateur Martijn van Esch voor zijn enorme inzet en harde werken. Gemeentebelangen is blij met het akkoord dat nu voorligt. Veel punten uit het verkiezingsprogramma hebben hierin een plek gekregen, zoals de wens voor meer veiligheid op straat. Dit wordt bereikt door de boa-capaciteit de komende jaren gefaseerd uit te breiden. Ten tweede het verbeteren van het onderhoud aan de wegen, trottoirs en het groen. Dat hoeft echt niet altijd gepaard te gaan met grote projecten. Juist kleine ingrepen en slimme verbeteringen maken vaak al een wereld van verschil, dus dat moet men zeker niet nalaten. Een derde punt is het streven naar een ontmoetingsruimte in elke kern om de sociale cohesie binnen de kernen van Heusden in stand te houden c.q. te verbeteren. En tot slot de woningbouw. Het versnellen en realiseren van nieuwe woningen is een wens die gelukkig door vrijwel elke partij wordt gedeeld. Waar Gemeentebelangen zich specifiek hard voor heeft gemaakt, is de maximale bouwhoogte in het centrum van Drunen. Die grens is nu gesteld op maximaal vier bouwlagen. Daar is de fractie erg blij mee. Dit coalitieprogramma staat vol mooie plannen, maar kent natuurlijk ook uitdagingen. Waar het uiteindelijk om draait, is dat alle ambities voortkomen uit één gezamenlijk doel: Heusden verder vooruitbrengen voor de inwoners. Hoewel de titel 'coalitieprogramma' misschien anders doet vermoeden, doet mevrouw Bok aan alle partijen een oproep tot brede samenwerking. Alleen als coalitie en oppositie op een constructieve en positieve manier de handen ineen slaan, pas dan kunnen de ambities uit het akkoord Heusden Vooruit! ook echt waargemaakt worden. Daarnaast is zichtbaarheid belangrijk. Zowel raad als college moeten zichtbaar en benaderbaar zijn. Alleen zo is de verbinding met onze inwoners, ondernemers en verenigingen te vinden en wordt waardevolle input opgehaald die zo hard nodig is. Gemeentebelangen kijkt uit naar een positieve samenwerking met het college, de oppositie en de coalitie. Maar laat één ding duidelijk zijn. Hoewel Gemeentebelangen met trots deel uitmaakt van deze coalitie en alle vertrouwen heeft in deze samenwerking, blijft de fractie kritisch. Zij zal raadsvoorstellen scherp blijven beoordelen en zeker haar stem laten horen wanneer zij het ergens niet mee eens is. Maar nogmaals, Gemeentebelangen kijkt ernaar uit om samen met elkaar in

goede harmonie te werken aan een nog mooier Heusden.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) wil positief beginnen. Hij ziet in dit akkoord mooie plannen terug en zaken die hij tijdens de inputbijeenkomst heeft aangegeven. De coalitie wil 30 kilometerzones invoeren, een fietsplan opstellen en er wordt kritisch gekeken naar het parkeerbeleid en de overlast van zwaar verkeer in de gemeente. Ook wordt de parkeer- en verkeerssituatie op het plein in Vlijmen onder de loep genomen. Voorstellen die PRO ook in het programma heeft staan. De fractie heeft ook lof voor de manier waarop jongeren betrokken zijn bij dit programma en het opstellen daarvan. Er zijn al veel geluiden in de raad gehoord om hier een vervolg aan te geven. Daar sluit PRO zich van harte bij aan. Ook op het gebied van armoede en schulden komen goede dingen terug in het programma. Moeilijke administratie en harde eisen van mensen in de bijstand worden makkelijker gemaakt door de participatiewet om balans uit te voeren. De fractie werkt de komende jaren graag samen met het college om gebruik te maken van de mogelijkheden die de wet de gemeente geeft om de eigen uitvoering zo goed mogelijk in te richten, met zoveel mogelijk vertrouwen en zo min mogelijk administratieve lasten voor inwoners. PRO is daarom ook blij dat het college een onderzoek instelt naar het gebruik, de toegankelijkheid en de verbetering van de armoederegelingen. Goed dat de gemeente de regelingen wil verbeteren, aangezien in 2019 bijvoorbeeld nog maar 55% van de rechthebbenden gebruikmaakte van de Heusdenpas. Wat nog expliciet mist in dit onderzoek is een uitwerking of inzicht in de huidige werking en de indexering van die Heusdenpas, terwijl dat juist van essentieel belang is. De vraag is of het college in het onderzoek ook oog heeft voor de indexering van de Heusdenpas en voor een nieuwe kortingsregeling binnen de Heusdenpas, zoals korting op openbaar vervoer of voor het verduurzamen van de eigen woning. Bij de voorjaarsnota zal de fractie hierover een motie indienen.

Naast beweging of onderzoek op bepaalde thema's, ziet PRO Heusden ook terughoudendheid op belangrijke onderwerpen voor de gemeente. De kwetsbare natuur en biodiversiteit kunnen volgens partijen alleen waar mogelijk verstevigd worden, terwijl ondernemerschap en recreatie voortaan. Het lastige aan natuurbehoud is dat het juist niet automatisch samengaat met ondernemerschap of recreatie. Natuur en biodiversiteit zijn waardevol op zichzelf. De gemeente moet zeer voorzichtig omgaan met de twee Natura 2000-gebieden in de gemeente en de biodiversiteit in de kernen en het landelijk gebied. Van meer groen en een biodiverse gemeente wordt iedereen beter. Tevens ontbreken concrete plannen voor een gezonde leefomgeving, zoals uitvoering geven aan het Schone Lucht Akkoord. Welke plannen heeft het college om ervoor te zorgen dat de doelen uit het Schone Lucht Akkoord ook echt gehaald worden?

Op twee cruciale onderwerpen waar Heusden zelf de regie dreigt te verliezen, is die afwachtende houding ook terug te zien. Opvang van mensen die gevlucht zijn voor oorlogsgeweld en vervolging zal volgens het akkoord wel gebeuren op basis van de spreidingswet, maar tegelijkertijd zeggen de partijen geen vastgoed te kunnen vinden voor die opvang. En dat terwijl het akkoord wel melding maakt van een testlocatie voor statushouders. Hier kan wel vastgoed voor gevonden worden. Grote lokale duurzame energieopwekking, cruciaal voor het aanpakken van het klimaatprobleem, willen de partijen alleen als het past bij het karakter van Heusden. Er wordt zelfs een nieuw onderzoek gedaan naar alternatieven. Het is echter onduidelijk om wat voor alternatieven het gaat. Extra onderzoeken zouden geen reden moeten zijn om de Rex en de huidige plannen en onderzoeken te vertragen. De fractie overweegt een motie hierover. Kan de wethouder uitleggen waarom een dergelijk onderzoek nodig zou zijn? Is dat nog niet voldoende uitgezocht? Wat zijn mogelijke alternatieven en zijn die enigszins realistisch? Vertraagt zo'n onderzoek niet onnodig? En ook hier overweegt PRO een motie.

Maar het is duidelijk: als Heusden niet voldoet aan de spreidingswet en niets doet om de komende jaren meer duurzame energie op te wekken, dreigen het Rijk en de provincie de regie op deze dossiers over te nemen en voor de gemeente Heusden te gaan bepalen. Op energie zijn hier al meerdere voorbeelden van bekend. PRO Heusden vindt dat de gemeenteraad hier zelf invloed en regie op moet houden en zich moet houden aan geldende afspraken en regelgeving. De gemeente moet maatschappelijke problemen met beide handen aanpakken en niet vooruitschuiven. Dat is de gemeente verplicht aan de inwoners.

Afrondend ziet PRO mooie aanknopingspunten voor samenwerking, wenst het nieuwe college veel succes en leert men elkaar graag beter kennen. Wat PRO betreft, is er ook nog genoeg ruimte voor verbetering. De fractie zal de komende tijd het gesprek en het debat aangaan om de plannen van de coalitie socialer, eerlijker en groener te maken. PRO Heusden kijkt uit naar een goed gesprek en een goed debat.

De heer **Klerks** (Heusden één) merkt op dat iedere bestuursperiode haar eigen opgave kent. De

afgelopen twintig jaar lag de nadruk op groei, ontwikkeling en investeren. Nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen, investeringen in voorzieningen en een aantrekkelijker leefomgeving. Veel van die plannen zijn inmiddels gerealiseerd of bevinden zich in de afrondende fase. Dat roept vanzelf een nieuwe vraag op. Als een hoofdstuk wordt afgesloten, welk hoofdstuk begint er dan? Welke keuzes maakt de gemeente vandaag om te zorgen dat Heusden ook over twintig jaar een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, werken en ondernemen? Daarom heeft de fractie met belangstelling uitgekeken naar het nieuwe coalitieakkoord. Niet zozeer om te lezen wat de gemeente morgen gaat doen, maar vooral om te ontdekken welke richting het nieuwe bestuur kiest. Waar liggen de ambities, welke kansen ziet de coalitie en welk beeld heeft zij van Heusden in de toekomst? Met die verwachting heeft Heusden één het coalitieakkoord Heusden Vooruit! gelezen.

Om positief te beginnen, bevat het akkoord veel onderwerpen waar weinig discussie over bestaat. Goede zorg, veilige buurten, een gezonde financiële huishouding, aandacht voor verenigingen, woningbouw, duurzaamheid en een prettige leefomgeving zijn stuk voor stuk belangrijke opgaven. Het is goed dat de coalitie daar aandacht voor heeft, maar na ruim dertig pagina's blijft vooral één gevoel hangen. Het is een grote teleurstelling dat dit akkoord vooral beschrijft wat de gemeente al doet of wettelijk moet doen. Continuïteit is zeker niet verkeerd. Goed beleid moet men niet veranderen om het veranderen. Maar een coalitieakkoord mag meer zijn dan een bevestiging van bestaand beleid. Juist nu de grote projecten uit het verleden grotendeels zijn afgerond, had dit het moment kunnen zijn om nieuwe stippen op de horizon te zetten. Natuurlijk wordt er gesproken over woningbouw, maar hoe ziet die woningmarkt van Heusden er over twintig jaar uit? Welke keuzes maakt de gemeente voor starters, jonge gezinnen en senioren? Welke nieuwe woonvormen wil de gemeente stimuleren? Op die vragen geeft het akkoord geen richting. Hetzelfde geldt voor onze economie. Hoe zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers ruimte houden om te groeien? Welke kansen ziet de gemeente voor innovatie, digitalisering en circulaire economie? Hoe behoudt de gemeente aantrekkelijke werkgelegenheid binnen de gemeente? En hoe houdt de gemeente de dorpen leefbaar in een tijd van vergrijzing, veranderende mobiliteit en toenemende druk op voorzieningen? Hoe bereidt de gemeente zich voor op de maatschappelijke veranderingen die nu al zichtbaar zijn? Het akkoord benoemt veel onderwerpen, maar maakt zelden duidelijke keuzes. De titel luidt: Heusden Vooruit! Maar na het lezen blijft vooral de vraag hangen: waarheen? Misschien zit de grootste verandering zelfs niet in de inhoud, maar in de bestuursstijl die eruit spreekt. Deze coalitie kiest nadrukkelijk voor voorzichtigheid. Ambities worden vrijwel steeds voorzien van woorden als realistisch, haalbaar, betaalbaar en passend. Dat zijn op zichzelf verstandige uitgangspunten. Maar wanneer voorzichtigheid het vertrekpunt wordt, gaat ambitie verloren. Sturen gaat niet alleen over het oplossen van de problemen van vandaag. Het gaat juist over het creëren van kansen voor morgen en verder in de toekomst. Over het maken van keuzes waarvan de opbrengst misschien pas over tien of twintig jaar zichtbaar wordt. Juist dat mist Heusden één in dit akkoord. Ambitie, lef en een duidelijk beeld voor de toekomst van Heusden. De fractie hoopt dat het antwoord op die vraag de komende jaren alsnog vorm krijgt. Niet omdat alles anders moet, maar omdat de inwoners meer verdienen dan alleen goed beheer. Heusden verdient een bestuur dat naast verstandig ook visionair durft te zijn. Dat niet alleen kijkt naar de beperkingen van vandaag, maar ook naar de mogelijkheden van morgen. Want de grootste erfenis die een bestuur kan nalaten, is niet een sluitende begroting of een zorgvuldig uitgevoerd beleidsprogramma. Het is een gemeente die over twintig jaar sterker, aantrekkelijker en toekomstbestendiger is dan vandaag.

De heer **Van den Beek** (D66 Heusden) vindt dat het coalitieprogramma voor de komende vier jaar beter had kunnen zijn als meer inwoners op D66 hadden gestemd. Dit is een gemiste kans. Er staan echter goede dingen in het coalitieprogramma. De gemeente gaat meer inzetten op wonen, op recreatie, op veiligheid, enzovoorts. Maar er ontbreekt een stukje ambitie. Er staat bijvoorbeeld bij natuur en groen de woorden 'waar mogelijk'. Men gaat iets doen, maar 'waar mogelijk' kan alle kanten op. De heer Van Beek legt dit zo uit: als het in mijn straatje past, is het mogelijk. En zo gaat hij ook de komende vier jaar in. Maar dat neemt niet weg dat het als basis een heel goed programma is waar de gemeente mee vooruit kan en waar Heusden ook mee vooruit kan. Hij wil besluiten met te zeggen in plaats van Heusden Vooruit! Vooruit Heusden!

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) bekroop bij het lezen van het coalitieprogramma één gevoel: oude wijn in nieuwe zakken. Want wie kan er tegen veilige dorpen, tegen goede zorg, tegen betaalbare woningen, tegen leefbaarheid, duurzaamheid of een sterke economie zijn? Niemand. Maar juist daarin zit voor de fractie het probleem. Het coalitieprogramma hoort geen verzameling mooie wensen te zijn, maar een bestuurlijk contract. Het document waarbij de raad

de komende vier jaar kan monitoren en daar waar nodig actie op kan ondernemen. Juist daar schiet het programma tekort. Het is een herhaling van zetten. Vorige periode werden bijvoorbeeld 1500 huizen beloofd. Hoeveel zijn er gerealiseerd? Amper de helft. Er zijn veel ambities te lezen, weinig concrete keuzes, veel containerbegrippen en nauwelijks meetbare doelstellingen. Woorden als veilig, duurzaam, betaalbaar, lokaal, leefbaar en regie komen vaak terug. Het is heel moeilijk om te zien wanneer de doelstellingen bereikt zijn. Hoe kan de raad straks controleren of dit programma succesvol is, of de gemeente op de goede weg is en of op enig moment ingegrepen moet worden? Als voorbeeld noemt spreker het hoofdstuk Wonen. De regionale woondeal bevat harde afspraken. SMART-geformuleerd, specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden, percentage sociale huur, betaalbaarheid, middenhuur. Concrete afspraken waar gemeenten zich aan te houden hebben. Vervolgens leest de fractie in Heusden Vooruit! vooral beleidsambities en algemeenheden. Hij vraagt zich af wat er wordt bedoeld met lokale inwoners. Juist op een van de belangrijkste onderwerpen van deze bestuursperiode blijft het programma opvallend vaag. Veel is vatbaar voor ruis en dus weer voor allerlei discussies, omdat helderheid en meetbaarheid ontbreken.

Hetzelfde is terug te zien in het sociaal domein. Op pagina 5 is te lezen dat er gestreefd wordt naar langdurige samenwerking binnen de WMO. Een maand en het contract is opgezegd. Althans, dat heeft de fractie via gebruikers gehoord. Via een raadsinformatiebrief heeft de raad nog niets vernomen. Over communicatie gesproken.

Ook op het gebied van mobiliteit wringt het. Dit hoofdstuk begint met verkeersveiligheid voorop. De heer Aarts vraagt zich af of het college hun eigen GOL-rapporten en de effecten van GOL heeft gelezen. Uit de verkeersrapporten en verkeersplots van GOL blijkt dat op verschillende delen van het onderliggende wegennet de verkeersintensiteit toeneemt als gevolg van de gewijzigde regiokeuzes, routekeuzes en aansluitingen. Tegelijkertijd stelt het coalitieprogramma dat de verkeersdruk op woongebieden wordt beperkt. De fractie begrijpt dat absoluut niet. Hoe rijmt het college deze ambities met eigen onderzoeken? Hoe verhoudt zich dat tot bijvoorbeeld vergroening, waarbij honderden bomen worden gekapt en verdwijnen? In het Groenbeleidsplan 2023-2028 staat niets nieuws. Het college roept inwoners op hun omgeving te vergroenen. Tegelijkertijd verdwijnen bij gemeenschappelijke partijen honderden bomen. En hoeveel asfalt komt er met GOL binnen, terwijl de gemeente alle inwoners oproept de grond te verzachten? Partijen roepen geen windmolens te willen. Een aantal coalitiepartijen heeft hier campagne tegen gevoerd tijdens de verkiezingen, maar zet wel hun handtekening onder het akkoord. Hoe geloofwaardig is een coalitieakkoord met vertegenwoordigers in de coalitie die tijdens de verkiezingen het ene roepen en in het akkoord het andere doen?

Ook bij Asiel en Migratie ziet de fractie een opvallende koerswijziging en algemeenheden. In de vorige bestuursperiode en onlangs nog herhaald door de portefeuillehouder was het uitgangspunt helder. Opvang van Oekraïense ontheemden, zodat reguliere opvang van asielzoekers niet noodzakelijk zou zijn. En nu is te lezen dat verantwoordelijkheid wordt genomen voor opvang van Oekraïense ontheemden en asielzoekers. Dat is een wezenlijk andere formulering. 180 graden anders. Is dit een bewuste beleidswijziging of moet deze passage anders gelezen worden?

Heusden Transparant Verbindt vraagt zich af of het college echt kan bevestigen dat er op dit moment geen voorbereidingen, onderzoek en/of gesprekken over aankoop of huur van panden plaatsvinden voor een opvanglocatie van asielzoekers binnen de gemeente. Is er geen overleg met het COA en is er geen locatieonderzoek? En zo ja, welke locaties heeft de coalitie dan op het oog? Met dit programma heeft de gemeente straks twee keer zoveel opvang. Dus is de strategie gelukt of niet? Zover de fractie het nu kan overzien, is die gefaald.

Het meest opvallende hoofdstuk is bestuurlijke dienstverlening. Het college spreekt over een eerlijke, duidelijke en transparante overheid. Dat zijn mooie woorden, maar vorige week werd de gemeenteraad nog via de inwoners geïnformeerd rondom bijvoorbeeld hulp bij huishouden. Het belangrijkste is wat er niet in het coalitieakkoord staat. De gemeente heeft te maken met personeelsschaarste, beperkte uitvoeringscapaciteit en de noodzaak efficiënter te werken, maar technologische ontwikkelingen zoals AI, organisatieontwikkelingen en digitaliseringsvraagstukken worden niet genoemd. AI wordt niet genoemd in een coalitieakkoord dat gericht is op de toekomst. Deze zaken zijn gericht op de toekomst en hebben een mega-impact op de samenleving. Rondom beveiliging wordt het nog gekker. De rekenkamer heeft vorig jaar een rapport uitgebracht dat er niet om loog. Hierover is totaal niets zichtbaar in het coalitieakkoord, terwijl de vorige coalitie en zelfs nog onlangs heeft gesproken over sturen, dashboarding en inzicht.

De rol van de oppositie is niet om overal tegen te zijn, maar om te controleren. Dit begint niet met mooie woorden en containerbegrippen, maar met duidelijke en vooral meetbare afspraken. Dat is precies wat Heusden Transparant Verbindt op dit moment mist in dit coalitieprogramma. Het is een bestuurlijk contract en zo wil de fractie het ook graag zien.

Wethouder **Van Esch** dankt de fracties voor hun betogen en de reactie op het coalitieprogramma en voor de gegeven complimenten voor het verzette werk. Wat de opmerkingen over de financiën betreft aangaande realistisch, haalbaar en betrouwbaar zal de wethouder zich inzetten om dit op een goede manier te doen. Volgens hem zit de ambitie voor de langere termijn er breed en nadrukkelijk in. Dit zat ook al in het vorige coalitieprogramma Nu en Straks verwerkt. Het is jammer dat een aantal fracties dit niet terugleest in voorliggend programma. Bij een aantal woningbouwontwikkelingen, zoals Vlijmen-West, worden stappen gezet. Waar versneld kan worden, wordt ook naar de toekomst gekeken en naar toekomstige plekken waar dit mogelijk zou kunnen zijn. Er is geprobeerd zaken die zijn ingebracht door andere partijen te verwerken. Het is fijn dat dit opgemerkt wordt.

Wethouder **Van den Bosch** zegt natuurontwikkeling niet tot een minimum te beperken, maar dat er ook praktische zaken spelen. Natuurontwikkeling betreft ook groenontwikkeling rond de kernen waar men ook te maken heeft met de ondergrond. De Natura 2000-gebieden zijn juist de plekken waar niet alleen de natuurverenigingen aanwezig zijn, maar waar ook de economie vertegenwoordigd is om samen tot een goede oplossing te komen om de natuur te versterken en invulling te geven aan mogelijkheden voor bijvoorbeeld recreatie. Wat het Schone Lucht Akkoord betreft, verwijst de wethouder naar de raadsinformatiebrief van oktober 2025, waarin dit akkoord voor de komende jaren is vormgegeven. De afgelopen tijd is ook een meetcampagne gedaan en er wordt gekeken naar een vervolg hierop. Hier zal na deze zomer meer over bekend worden. Het onderzoek naar alternatieven voor duurzame energieopwekking is bewust in dit coalitieprogramma opgenomen om te zorgen dat echt alles is onderzocht voordat hierover in de raad stemming plaatsvindt. Alternatieven zijn om meer zon toe te voegen in plaats van wind, batterijopslag, andere opslag, et cetera. Het college is met deze plannen bezig en heeft de raad hierover geïnformeerd. Na de zomer wordt een participatietraject opgestart. De raad wordt op 16 september a.s. bijgepraat over dit traject. Parallel hieraan loopt ook het onderzoek naar alternatieven. De wethouder probeert binnen de hiervoor afgesproken tijd te blijven, maar kan niets voorspellen.

Burgemeester **Van Hees** zegt dat er geen koerswijziging in het coalitieakkoord staat wat betreft asiel en migratie. Zij heeft de raad de afgelopen jaren meegenomen over de drie groepen mensen die in de gemeente komen wonen. Dit zijn de Oekraïense ontheemden waar de gemeente met name op heeft ingezet. Door uitwisseling binnen de regio is het aantal asielzoekers van 272 dat aan de gemeente gekoppeld was naar beneden bijgesteld naar 138. De derde groep betreft statushouders. Ook in dit coalitieprogramma staat dat de gemeente zelf de regie houdt over het organiseren van deze opvang op basis van de spreidingswet en afspraken in de regio. In de regio moet opnieuw gekeken worden of nieuwe afspraken gemaakt kunnen worden. Eind dit jaar moet dit finaal zijn. Hoewel dit een collegebevoegdheid is, wordt het een uitdaging de raad in het najaar tijdig mee te kunnen nemen. Mocht dit niet leiden tot sluitende afspraken in de regio, dan zijn er nog altijd de leidende principes die ook het afgelopen jaar zijn gehanteerd, namelijk kleinschalig en dichtbij; geen extra druk op de reeds drukke woningbouwmarkt; en niet een huis, maar ook een thuis. Zonder bijsturing vanuit de raad zullen dit voor het college de uitgangspunten blijven. Het college heeft continu een strategisch aankoopoverleg, waarbij altijd gekeken wordt of er mogelijk panden zijn die interessant zijn voor Oekraïners, een tussenvoorziening voor statushouders of asielzoekers. De conclusie die de raad binnenkort op de beantwoording van vragen van PRO over de spreidingswet zal zien, is dat er geen enkel pand gevonden is dat voldoet aan de voorwaarden die COA stelt aan huisvesting voor asielzoekers, en voor een tussenvoorziening voor asielzoekers op dit moment ook nog niet. Voor Oekraïense ontheemden heeft het college altijd de keuzes aan de raad voorgelegd. De burgemeester heeft geen actief overleg met het COA.

Als er panden op de markt komen, legt de burgemeester deze altijd langs de meetlat van de drie taakstellingen die de gemeente heeft. Daarnaast heeft zij eerder gezegd dat er reeds eerder in de regio afspraken zijn gemaakt en dat dit ook nu weer in een regio zal gebeuren. De gemeente is ingedeeld in de regio Noordoost-Brabant, maar heeft ook verkennende gesprekken bij de regio Hart van Brabant. Als dat niet lukt, zal de gemeente andere stappen moeten nemen.

Wethouder **Van Esch** licht toe dat er sinds de oorlog in Oekraïne strategisch vastgoedoverleg is. Regelmatig komen er panden in de gemeente te koop. Het college kijkt of er slimme zaken te doen zijn voor de gemeente. Dit is niet voor een specifieke doelgroep, maar vanuit de mogelijkheden wordt gekeken wat er beschikbaar is en wat de mogelijkheden zijn. Dit is de

volgorde die gehanteerd wordt.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) geeft aan dat de raad op tijd en goed geïnformeerd moet worden om een hoop shit te voorkomen, zoals in Engelen, als er straks mogelijkheden gaan ontstaan. Hij hoort ook wel eens wat en maakt zich daar zorgen over. Burgemeester **Van Hees** vindt het vervelend als zij op een bijeenkomst komt bij ouderen en er dan wordt gezegd dat zij een zoveelste azc gaat openen. Deze gemeente heeft er nul. Zij vindt het ook vervelend dat soms geruchten de ronde doen dat de ene na de andere azc in de gemeente wordt gebouwd. Deze zaken worden door elkaar gehaald. Daar kijkt zij de hele raad op aan, want de raadsleden zijn haar vertegenwoordigers om te corrigeren als het niet kloppend is wat men vertelt. Ook online als dit niet alleen naar het college is, maar ook aan de hele raad in het kader van polariseren op een onderwerp waarvan het heel moeilijk is om verbinding tot stand te brengen. Zij is het ermee eens dat het meenemen van inwoners daarin heel belangrijk is, maar het helpt niet als er allerlei zaken worden gezegd die niet kloppen.

De heer **Klerks** (Heusden één) wil reageren op formateur of wethouder Van Esch.

Wethouder **Van Esch** verduidelijkt dat hij hier staat als wethouder.

De heer **Klerks** (Heusden één) merkt over woningbouw op dat Vlijmen-West juist een voorbeeld is van een ambitie uit de vorige periode en toen in gang is gezet en wat de gemeente nu aan het uitwerken/realiseren is. De fractie kan zich grotendeels vinden in het coalitieprogramma, maar mist de stappen aan de horizon richting 2040/2050. Hij haalt een artikel van ABN/AMRO aan waarin wordt gewaarschuwd voor leegstand en waardedaling van eengezinswoningen. Nu worden relatief veel eengezinswoningen gebouwd, maar over 20-30 jaar is de babyboomgeneratie er niet meer. De verwachting is dat er landelijk 900.000 vrijkomen. Dit zijn juist zaken die verdergaan dan voorliggende visie. De vraag is wat de gemeente daarmee doet richting 2050.

Wethouder **Meesters** geeft aan dat in het coalitieprogramma iets is opgenomen over de toekomst en dat de gemeente wil kijken naar nieuwe woningbouwontwikkelingen en nieuwe locaties. Hij refereert aan de recent vastgestelde woonzorgvisie, waar een doorkijk wordt gemaakt naar 2040. Daarin wordt ingezet op kleinere woningen die bedoeld zijn voor een- en tweepersoonshuishoudens, omdat daar op termijn nog meer vraag naar is. Bij het onderzoek van ABN/AMRO zetten ook heel veel partijen grote vraagtekens.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) verwijst naar een passage in het coalitieprogramma over biodiversiteit, waar gesproken wordt over het waar mogelijk versterken van natuur en biodiversiteit in een verantwoord evenwicht met recreatie, ondernemerschap en andere ruimtelijke opgaven. Hij vraagt hoe de wethouder dat evenwicht ziet, ook in relatie tot het uitbreiden van recreatie in Natura 2000-gebieden.

Wethouder **Van den Bosch** heeft al aangegeven dat bij de groenblauwe gebiedsgerichte aanpak van bijvoorbeeld de Loonse en Drunense Duinen er heel goed overleg is tussen economie, recreatie en natuurbelangen. Gezamenlijk wordt bekeken hoe de kern van dit natuurgebied ontlast kan worden en recreatie meer in de randgebieden van deze gebieden kan plaatsvinden. Hier hebben ook ondernemers baat bij. Als voorbeeld geeft de wethouder een wandelpad vanuit de kern van Drunen richting de rand van de Loonse en Drunense Duinen en weer terug. Op deze manier kunnen de ondernemers in de kern Drunen consumpties aanbieden en wordt ervoor gezorgd dat de wandelaars niet het natuurgebied ingaan. Het afgelopen is best veel geïnvesteerd in biodiversiteit door het verwijderen van tegels uit de straten en er groen voor terug te plaatsen. Dit wordt verder uitgebreid in de hele gemeente. Dit is ook zoeken naar de balans waar dit wel en waar dit niet mogelijk is.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) vraagt over het extra onderzoek naar duurzame energieopwekking of alternatieven daarvoor nog niet voldoende uitgezocht zijn. Er zal in het verleden ook naar gekeken zijn voordat de gemeente het plan-MER-traject is ingegaan voor windmolens. Er zijn al ambtenaren die het plan-MER-onderzoek op de achtergrond begeleiden. Hij kan zich voorstellen dat een nieuw onderzoek vertragend werkt vanwege de ambtelijke inzet. Wethouder **Van den Bosch** merkt op dat in 2021 al naar alternatieven is gekeken, maar dat ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid enorm aangestuurd worden. Daarom is het zeker een goede optie nu opnieuw naar alternatieven voor windmolens te kijken. Er is voldoende ambtelijke capaciteit om deze onderzoeken uit te laten voeren en er wordt een professioneel bureau ingeschakeld.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) herhaalt dat IT, digitalisering en AI onvoldoende terugkomen in het coalitieprogramma. De rol van de oppositie gaat over de meetbaarheid. Hij vraagt zich af hoe dat mogelijk is. Onlangs is Heusden op tv geweest over de chatfunctie en kwam daar ook niet zo rooskleurig uit.

Wethouder **Pulles** constateert dat AI een zeer actueel onderwerp is waar iedereen mee te maken heeft. Dit is ook een onderdeel van bedrijfsvoering waar de gemeente continu mee bezig is. In het coalitieprogramma staat nadrukkelijk hoe de gemeente met dashboarding omgaat. De gemeente gaat hiermee actief aan de slag. Een interessante vraag is hoe de heer Aarts zelf met AI omgaat. De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) antwoordt dat het zijn dagelijks werk is en dat hij organisaties en bedrijven hierin adviseert. Hij heeft hier gedegen kennis van en maakt zich zorgen over bijvoorbeeld de chatfunctie van de gemeente en het werken met bedrijfsregels. AI is aanzienlijk breder dan puur techniek en is eigenlijk organisatie. Het is opvallend dat digitalisering ontbreekt in het coalitieprogramma, ook in vergelijking met omliggende gemeenten. AI-geletterdheid (vormorganisatie) is over een maand verplicht. Hij vraagt zich af hoe het college hiermee omgaat.

Wethouder **Pulles** is zich hiervan bewust. In zijn vorige rol was hij directeur van een samenwerkingsverband met ict in zijn portefeuille en hij is digitaal geletterd. In de gemeente is hier aandacht voor. Wat AI betreft, is er verschil in machine learning en generatieve AI. Bij generatieve AI hebben co-pilot en ChatGPT e.d. een belangrijke rol. In organisaties wordt continu gekeken wat effect heeft en wat niet. Het is niet iets wat vandaag uitgerold wordt en een plan is, maar het is iets wat de gemeente continu blijft monitoren, waarbij gekeken wordt hoe het de gemeente helpt en de raad toch nog steeds volledig aan zet blijft. Digitalisering is een going concern waar continu aandacht voor is.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) zegt dat dit niet de strekking van zijn vraag is. Hij vraagt hoe het college met digitaliseren omgaat, specifiek in relatie tot het rekenkameronderzoek van vorig jaar met een aantal stevige conclusies en beleidslijnen naar de toekomst toe.

De heer **Broos** (DMP Heusden) vindt de workshop heel interessant, maar is van mening dat nu heel erg afgeweken wordt van de inhoud van dit onderwerp.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) constateert dat de heer Broos een en ander heeft gemist, wat niet ongebruikelijk is.

De heer **Broos** (DMP Heusden) heeft niets gemist. De heer Aarts heeft iets gemist. Hij heeft de beantwoording van zijn vraag nog niet gedaan, die met name ging over de overwegingen om niet naar de inhoudelijke behandeling van het coalitierapport te komen. In het betoog van de heer Aarts worden heel veel vragen gesteld die als mosterd na de maaltijd komen. Hij had liever conclusies gehoord over hoe de fractie aankijkt tegen het coalitieprogramma.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) antwoordt dat hij op 14 april een uitgebreide mail heeft gestuurd naar de informateur met een aantal zorgen en opmerkingen. Hij citeert: "Kortom, ook de rol van de oppositiepartij wordt in deze informatiefase bepaald. Wordt het een constructief duaal stelsel of alleen een duaal stelsel? Door het uitblijven van het gevoel van betrokkenheid is het voor ons heel erg lastig om constructief te blijven." Er is ook een regel gericht aan de heer Broos in zijn rol als partijleider.

Daaromheen zijn veel opmerkingen geplaatst. Hij licht er een uit, gericht aan de heer Broos: "Tot slot nog dit. Samenwerking vraagt wederzijds respect en reflectie. Zo is mij de laatste weken overal voorgehouden. Kennelijk moet het van één kant komen. Opmerkingen zoals afgelopen donderdag door René Broos bij het vertrek buiten, waar de heer Van Esch bij stond, werden gemaakt. Ik gaf toen aan vanwege 30-jarig huwelijk een paar dagen weg te zijn. En René merkte op dat samenwerken na vier jaar samenwerken al onmogelijk zou zijn." Hij heeft daar geen enkele reactie op gehad en heeft exact gedaan wat hem is overkomen: niets. Dat is de reden.

De heer **Broos** (DMP Heusden) merkt op dat een onderdeel van het coalitieprogramma ook de weg ernaartoe is. De heer Aarts heeft het vaak over de controlerende taak. Daar hoort ook het geven van verantwoording bij over wat hij wel en wat hij niet doet. Van Heusden Transparant Verbindt zou men een transparant antwoord mogen verwachten, maar hij wordt hier niet veel wijzer van. De fractie bestaat uit vier personen, waarvan niemand aanwezig was. Net als andere fracties stelt DMP zich constructief op en wil graag met alle fracties de komende vier jaar aan de slag. Daarom wordt ook aan Heusden Transparant Verbindt een bijdrage gevraagd over het coalitieprogramma en de grote lijnen die de gemeente de komende vier jaar gaat invullen.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) verwijst naar de mail waarin veel meer zaken werden genoemd. Volgens hem is hij altijd constructief geweest. Maar op het moment dat er vage omschrijvingen staan, wordt het heel moeilijk.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) merkt op dat de presentatie van het coalitieakkoord ook iets zegt over de samenwerking richting de komende vier jaar. PRO zit ook niet in de coalitie en is

wel op komen dagen bij de inputbijeenkomsten. Hij heeft ook zijn vraagtekens en kritiek over het gelopen proces en hij heeft dit gedeeld met het presidium. Bij dit soort bijeenkomsten ontbreekt HTV. Hij roept deze fractie op bij dit soort momenten aan te sluiten en kritiek daar te delen, niet alleen via de mail.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) antwoordt dat hij vorige week in de informatiebijeenkomst heeft gevraagd om motivatie van alle termen die in het coalitieprogramma zijn gebruikt, zoals transparant, eerlijk, et cetera. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

De **voorzitter** concludeert dat de heer Aarts het niet eens is met de oproep van de heer Timmermans en eerdere oproepen om naar de bijeenkomsten te komen.

De **voorzitter** constateert dat het coalitieprogramma afdoende is besproken. Dit stuk ligt niet ter besluitvorming voor.

De vergadering wordt geschorst voor een maaltijd en wordt hervat om 19.02 uur.

6. **Jaarstukken 2025**

De **voorzitter** legt uit dat het college met de jaarstukken 205 verantwoording aflegt over de realisatie van de door de raad in de begroting vastgelegde beleidsvoornemens en de inzet van financiële middelen per programma. De raad heeft op voorhand technische vragen kunnen stellen die door het college inmiddels zijn beantwoord. De voorzitter legt de procedure uit. De maximale spreektijd in de eerste termijn is vijf minuten per fractie. De uitgesproken tekst geldt bij de voorgelezen bijdragen; deze kan afwijken van de eerder aangeleverde tekst.

De heer **Van Andel** leest de beschouwing voor van DMP Heusden.

“Voorzitter,

2025 was een jaar waarin we als gemeente zichtbaar hebben doorgepakt. In onze dorpen en wijken zijn resultaten gerealiseerd die inwoners dagelijks ervaren. Of het nu gaat om verkeer, sport of ontmoeten, op veel terreinen zijn duidelijke stappen gezet, iets waar we samen trots op mogen zijn. Tegelijkertijd blijven er onderwerpen waarop we als raad en college kritisch en betrokken moeten blijven meedenken.

Een groot compliment is op zijn plaats voor de resultaten die in 2025 zijn geboekt. In Heusden Vesting zijn de werkzaamheden aan de Vismarkt gestart en inmiddels afgerond, waardoor deze historische plek eindelijk wordt klaargestoomd voor de toekomst.

In de openbare ruimte zijn op diverse plekken verbeteringen doorgevoerd die bijdragen aan de leefbaarheid. Denk aan de vernieuwing van de speelberg en de speeltuin in de Bizetlaan.

Met de opening van Kasteel Steenenburg heeft Heusden bovendien een nieuwe blikvanger gekregen. Jarenlang was de toekomst van het kasteel onzeker, maar met deze bestemming heeft het eindelijk een waardevolle en betekenisvolle invulling gekregen.

Daarnaast zijn in 2025 meerdere woonprojecten gerealiseerd. Verspreid over de kernen kwamen nieuwe woningen tot stand, in alle verschillende soorten categorieën. Tot slot hebben we een belangrijke stap gezet in het GOL-project. Na jarenlange vertraging werken we nu concreet aan de verbeteringen van mobiliteit en verkeersveiligheid in onze gemeente.

Als gemeente staan we er financieel solide voor. In 2025 sluiten we af met een duidelijk positief resultaat van 8 miljoen euro, wat laat zien dat we structureel meer middelen overhouden dan we vooraf inschatten. Dat biedt ruimte om onze ambities te realiseren, maar vraagt tegelijkertijd om een kritische blik op de manier waarop we begroten en uitvoeren.

Daarnaast zien we de algemene reserve oplopen tot 55 miljoen euro, en met de kennis van nu zelfs tot ruim 60 miljoen euro aan het eind van 2026. Een financiële buffer is noodzakelijk, gelet op de forse investeringen in de komende periode, zoals vermeld in de voorjaarsnota. Zo kunnen we onze sterke financiële positie inzetten om projecten te realiseren, voorzieningen te verbeteren en mogelijke tegenvallers op te vangen.

Voorzitter, naast deze resultaten willen we als DMP ook stilstaan bij enkele onderwerpen die in de jaarrekening en beantwoording van de technische vragen naar voren zijn gekomen.

We hebben een vraag gesteld over de cyberweerbaarheid van onze gemeente. Hoe robuust is ons digitale schild om te voorkomen dat gegevens worden gestolen, systemen worden platgelegd of dat zich andere vormen van online ordeverstoring voordoen?

Het antwoord dat we ontvingen (vraag 10) gaat slechts in beperkte mate in op de kern van onze vraag. Die was namelijk vooral bedoeld om inzicht te krijgen in de eigen crisisbeheersing, de voorbereidende maatregelen en de activiteiten die worden uitgevoerd om digitale incidenten te

voorkomen of te beheersen. Dit onderwerp is zeer actueel en raakt direct aan de continuïteit van onze dienstverlening. Graag ontvangen we daarom een algemene reactie van het college, met daarnaast een meer uitgebreide schriftelijke beantwoording.

We hebben eveneens een vraag gesteld over de rechtmatigheidsverantwoording. Uit de jaarrekening blijkt namelijk dat de geconstateerde onrechtmatigheid vooral betrekking heeft op het niet correct toepassen van de aanbestedingsregels. In het antwoord lezen we dat er herstelmaatregelen en interne sessies worden ingezet. Wat we echter missen, zijn bestuurlijke maatregelen. Gelet op de bestuurlijk-politieke urgentie hadden we verwacht dat er een 'bestuurlijk verbeterplan rechtmatigheid' zou zijn vastgesteld. We horen graag van de portefeuillehouder of dit al dan niet aan de orde is.

Datzelfde geldt voor de afkeurende Wpg-oordelen en de nog openstaande hoge risico's van de DPIA's. 'DPIA' is een instrument om data- en privacyrisico's in kaart te brengen. Ook hiervoor vragen wij of er een bestuurlijk herstelplan wordt vastgesteld. Mocht het te ver gaan om hier nu inhoudelijk op in te gaan, dan ontvangen we graag een schriftelijke reactie, bijvoorbeeld in de vorm van een raadsinformatiebrief.

Voorzitter, als DMP kijken we met tevredenheid terug op wat er in 2025 is bereikt. Tegelijkertijd blijven we samen met het college werken aan de onderwerpen waar verbetering mogelijk is. Vanuit onze stevige verantwoordelijkheid in de raad leveren we kritisch en constructief onze bijdrage, omdat we geloven in gezamenlijk bouwen aan onze mooie gemeente. Dank u wel."

De heer **Van Baardwijk** leest de beschouwing voor van Gemeentebelangen.

"Voorzitter,

Vandaag spreken we over de Jaarstukken 2025. Allereerst wil Gemeentebelangen het college en het ambtelijk apparaat bedanken voor het vele werk dat in deze jaarstukken is gaan zitten, zowel in het opstellen van deze stukken als in het beantwoorden van de vele, ik herhaal, vele technische vragen.

En voorzitter, daar zaten voor zover ik kan beoordelen ook de nodige AI-gegenereerde vragen tussen. Het is een groot compliment aan onze organisatie dat we hier in dit huis voldoende menselijke intelligentie aanwezig hebben om al die vragen zorgvuldig en deskundig te beantwoorden. Daarvoor onze waardering.

Ik spreek dan ook namens de fractie van Gemeentebelangen de hoop uit dat het gebruik van AI voor bijvoorbeeld het stellen van technische vragen bijdraagt aan het democratisch proces en niet alleen leidt tot een verdrievoudiging van de werklast van het ambtelijk apparaat. Ik hoorde net al iets over Aarts Intelligence. Ik denk dat we dan wel een update kunnen verwachten binnenkort.

Als we terugkijken op 2025 zien we een gemeente die financieel stabiel is gebleven en waarin op verschillende beleidsterreinen resultaten zijn geboekt. Tegelijkertijd vraagt een aantal onderwerpen nadrukkelijk onze aandacht.

Voor Gemeentebelangen springt de aanpak van de overlast in Oudheusden eruit. Wij hebben ons altijd sterk gemaakt voor een veilige en leefbare woonomgeving. Daarom zijn wij tevreden dat de inzet van cameratoezicht een positieve bijdrage heeft geleverd aan het terugdringen van de overlast. De ervaringen laten zien dat deze maatregel effect heeft gehad en dat inwoners daar nu echt de vruchten van plukken. Dat betekent niet dat alle problemen zijn opgelost, maar wel dat een gerichte aanpak werkt. Dat mag wat ons betreft dan ook als een succes worden gezien. Ook zijn wij verheugd dat er een fysiek politiebureau binnen onze gemeente gevestigd blijft. Een zichtbare en bereikbare politie is van groot belang voor het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Tegelijkertijd vragen wij ons ook af of deze aanwezigheid ook voor de langere termijn is geborgd. Kunnen wij erop vertrouwen dat het politiebureau ook in de toekomst fysiek aanwezig is en blijft binnen onze gemeente? Wij horen daar graag meer over van het college.

Voorzitter, de meicirculaire lijkt gemeenten enig financieel perspectief te bieden. Dat is positief nieuws na jaren waarin vooral werd gesproken over financiële onzekerheden en het Ravijnjaar (dat overigens nog steeds op komst is). Maar laten we daarbij niet in de valkuil stappen om iedere meevaller direct te vertalen naar nieuwe uitgaven. Voor Gemeentebelangen is dit geen vrijbrief om roekeloos investeringen aan te gaan. Financiële degelijkheid blijft voor ons altijd het uitgangspunt.

Ten slotte wil ik een persoonlijk, maar ook voor Gemeentebelangen, belangrijk punt aansnijden over de verkeersveiligheid rondom schoolzones.

In 2023 heb ik, destijds als fractieondersteuner, een motie opgesteld om de verkeersveiligheid bij scholen te verbeteren. Deze werd precies drie jaar geleden tijdens de behandeling van de voorjaarsnota ingediend door mijn partij en deze werd unaniem aangenomen door de raad. Naar aanleiding daarvan ontving de raad in december 2023 een raadsinformatiebrief waarin per schoollocatie een planning was opgenomen waar we dan eventueel maatregelen moesten toepassen en dat werd dan geïnventariseerd. Hiervoor is destijds ook budget opgenomen en is een beroep gedaan op de nodige subsidies. In de technische vragen hebben we om een actualisatie van deze planning gevraagd. In deze beantwoording stond dat er helemaal geen specifieke planning meer zou zijn. Dat roept bij ons vragen op. Want afspraken met de raad moeten meer zijn dan goede bedoelingen op papier.

Verkeersveiligheid rondom scholen is namelijk geen onderwerp dat we op de lange baan moeten schuiven.

Daarom heb ik namens Gemeentebelangen afgelopen week, die zijn gisteren verschenen in iBabs, schriftelijke vragen ingediend. Wij wachten de beantwoording daarvan met grote belangstelling af. Niet om een punt te scoren, want het gaat niet om mij en het gaat ook niet om mijn partij, maar wij willen dat ouders hun kinderen veilig naar school kunnen laten gaan. Dat is het minste wat we met zijn allen moeten proberen te realiseren. Ik kijk daarbij ook hoopgevend de wethouder aan. En ik zie hem al knikken, dus daar ben ik heel blij mee. Laten we hier samen vaart mee gaan maken.

Voorzitter, alles overziend constateren wij dat er in 2025 veel werk is verzet en dat op meerdere terreinen resultaten zijn geboekt. Laat het zojuist besproken coalitieprogramma een mooie start zijn om nog mooiere dingen te gaan doen voor onze inwoners.

Tot zover in eerste termijn.”

Mevrouw **Stevens** leest de beschouwing voor van PRO Heusden.

“Voorzitter,

De jaarstukken zien er weer prima uit. Ook over 2025 heeft de accountant de stukken goedgekeurd en complimenten gegeven. In een benchmark scoort de gemeente goed. De financiën zijn uitstekend op orde en het rapportcijfer was zelfs een 10.

Dus voorzitter, erg mooi dat het boekhoudkundig allemaal keurig op orde lijkt te zijn.

En toch zet juist dit ons ook wel wat aan het denken. Voor het realiseren van onze ambities vinden wij eerlijke en gezonde gemeentelijke financiën een stevige randvoorwaarde. Maar financiën zijn voor ons vooral een middel om ambitieus, gericht en realistisch in te zetten. Dat werd daarnet eigenlijk ook al aangegeven.

En als we terugkijken naar 2025, en ook kijken naar het coalitieprogramma en straks de voorjaarsnota, zit hier precies onze aarzeling en teleurstelling. Een solide gemeente is voor ons meer dan enkel jaarlijks de financiële begroting op orde hebben.

Zaken die maatschappelijke waarde hebben, zijn even belangrijk of belangrijker dan financieel kapitaal. Hier hoort bij het verantwoorden in het jaarverslag over de ontwikkeling van de brede welvaart en over duurzaamheid. En naast een begroting met financiële budgetten bijvoorbeeld ook een begroting van ecologische voetafdrukken gerelateerd aan de jaarlijkse biocapaciteit, voor een totaalbeeld van onze gezondheid en langjarige echte eerlijke schuldenverhouding voor nu en straks zoals de wethouder aangaf, maar dan wel een paar tandjes meer. Zaken die van maatschappelijke waarde zijn, zijn dus even belangrijk.

Waarmee we ook minder trots zijn (dan het college vaak) op het feit dat we zo hoog staan op de lijst van gemeentes met de laagste lasten voor huizenbezitters. Aangezien de keerzijde daarvan is dat er ook minder geld is om uit te geven aan zaken die er echt toe doen.

Voorzitter, ruim vier jaar hebben we hier steeds gesproken over de aanpassing van de **rioolheffing**. We zijn blij dat vorige week dinsdag het eerste stapje eindelijk is gezet.

Maar in plaats van te praten en denken over een rioolheffing, zien we graag een vervolg en een verdere omvorming waarbij we het gaan hebben over een klimaatadaptatieheffing. Met daarbij een waaier aan maatregelen om en minder (gezuiverd) waterverbruik te belonen en de afvoer- en

opvangmogelijkheden van water in onze gemeente, ook door onze inwoners en ondernemers, te versterken.

Zo kunnen we werken aan een duurzame en groene openbare ruimte die de leefomgeving verbetert, biodiversiteit herstelt en klimaatbestendig is, zoals in de jaarstukken ook als doel wordt benoemd.

Voorzitter, voor ons is het thema **groen** in combinatie met een gezonde leefomgeving namelijk één van de meest belangrijke thema's om in te investeren. Het feit dat 'groen', daar is net ook al aan gerefereerd, geen eigen programma kent maar is ondergebracht binnen het Programma Economie en Recreatie, dus het was zoals het is, blijft ons verbazen. Net als het feit dat we geen apart Programma Gezondheid hebben bijvoorbeeld in onze gemeente. Maar dit terzijde. We zijn wel blij dat koersdocumenten voor Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek zijn opgesteld, dat het soortenmanagementplan is opgesteld en dat een groot aantal locaties is heringericht met duurzamer groen. Ook daar werd net aan gerefereerd. Maar daarnaast zien we dat op dit onderwerp ook veel werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd of dat budgetoverhevelingen worden voorgesteld in de jaarstukken. En, hiermee zijn we terug bij waar ik mee begon. Geld overhouden is mooi, het is financieel misschien prettig, maar niet als dit betekent dat noodzakelijke zaken niet zijn uitgevoerd. Daar hebben we het geld juist voor. Voor zover de eerste termijn."

De heer **Flipsen** leest de beschouwing voor van CDA Heusden.
"Voorzitter,

Vandaag bespreken wij de jaarstukken 2025. Voor het CDA Heusden is dit hét moment om niet alleen naar de cijfers te kijken, maar vooral naar de vraag: hebben onze inwoners gekregen wat wij hen hebben beloofd?

Laat ik beginnen met een compliment.

Onze waardering gaat uit naar alle medewerkers van de gemeente, maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en partners die zich dagelijks inzetten voor Heusden. Immers, hun inzet vormt de basis onder de resultaten die vandaag voorliggen.

Voorzitter,

Het is al eerder gezegd: de financiële positie van onze gemeente is gezond. We sluiten 2025 af met een positief resultaat, beschikken over een zeer solide reservepositie en voldoen ruim aan de normen voor het weerstandsvermogen. Dat is belangrijk, en zeker in een tijd waarin de financiële onzekerheid ook vanuit het Rijk groot blijft.

Maar voorzitter,

Een gezonde balans is geen doel op zich.

De vraag is niet hoeveel geld we overhouden.

De vraag is wat onze inwoners daarvan merken.

En juist daar zien wij een belangrijk aandachtspunt.

Immers, in de jaarstukken lezen we ook dat verschillende projecten, investeringen en onderhoudswerkzaamheden opnieuw zijn doorgeschoven. Dat kan technisch en financieel verklaarbaar zijn, maar politiek roept het een heel andere vraag op, namelijk: lukt het ons als organisatie voldoende om onze eigen ambities waar te maken?

Het college noemt daarvoor een aantal begrijpelijke oorzaken, zoals personeelstekorten, netcongestie en complexe regelgeving. En natuurlijk herkennen wij die. Juist daarom vinden wij bestuurlijke prioritering essentieel.

Onze vraag aan het college is dan ook: welke keuzes worden bewust gemaakt wanneer nieuwe ambities concurreren met de uitvoering van bestaande plannen? Want inwoners beoordelen ons uiteindelijk niet op beleidsstukken, maar op zichtbare resultaten.

Hetzelfde geldt voor de uitvoeringsorganisatie. Archiefachterstanden en andere uitvoeringsvraagstukken lopen opnieuw vertraging op. Ook hier vragen wij niet om nieuwe plannen, maar om een organisatie die voldoende ruimte heeft om bestaande afspraken daadwerkelijk na te komen.

Voorzitter,

Op het gebied van woningbouw zien wij dat belangrijke voorbereidingen zijn getroffen. Dat is positief! Maar voorbereidingen leveren nog geen woningen op.

In onze technische vragen hebben wij een vraag gesteld over de realisatiestimulans.

Het college heeft daarbij aangegeven dat een voorstel voor de besteding van deze middelen nog moet worden voorbereid. CDA Heusden zou deze middelen graag inzetten voor een

bestemmingsreserve woningbouw en wil het college er graag op attenderen dat de raad het budgetrecht heeft over deze middelen. De vraag aan de wethouder is of hij kan toezeggen dat hij voor de besteding van de realisatiestimulans met een voorstel naar de raad komt.

Ook verkeersveiligheid blijft voor ons als CDA Heusden een belangrijk onderwerp. Wij waarderen de investeringen in wegen, fietspaden en schoolzones. Tegelijk ontbreekt nog een duidelijke planning. Kan het college de raad periodiek informeren welke schoolomgevingen worden aangepakt, welke gepland staan en welke nog moeten wachten? Voor ouders en kinderen is verkeersveiligheid immers geen beleidsdoel, maar dagelijkse praktijk.

Voorzitter,

Ook veiligheid verdient wat ons betreft een compliment. De aanpak van ondermijning wordt versterkt, er wordt geïnvesteerd in cyberveiligheid en uit onze technische vragen blijkt dat cameratoezicht op overlastlocaties effect heeft gehad.

Wel vragen wij het college daarbij wel nadrukkelijk de effecten van deze maatregelen zichtbaar te blijven maken. Niet alleen welke acties zijn uitgevoerd, maar vooral ook welke maatschappelijke resultaten daarmee zijn bereikt.

Voorzitter,

Een sterke gemeente heeft ook een sterke lokale economie nodig. Onze ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, leefbaarheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Daarom blijven wij aandacht vragen voor de gevolgen van netcongestie, ruimtelijke beperkingen en grote infrastructurele projecten. Juist daarom verwachten ondernemers een gemeente die niet alleen regels toepast, maar ook bereikbaar is, afspraken nakomt en waar mogelijk meedenkt over de ruimte om te ondernemen.

Tot slot voorzitter, wil het CDA Heusden stilstaan bij participatie.

Participatie is voor ons meer dan inwoners uitnodigen voor een informatieavond of enquête. Echte participatie betekent dat inwoners ervaren dat hun inbreng serieus wordt genomen.

Wij zijn dan ook erg blij met de stevige paragraaf die over inwonersparticipatie is opgenomen in het coalitieprogramma.

Ik ga afronden.

Deze jaarstukken laten een financieel gezonde gemeente zien. Daar mogen we trots op zijn.

Maar ze laten ook zien dat de druk op de uitvoeringskracht steeds groter wordt. En juist daarin ligt volgens het CDA Heusden de belangrijkste bestuurlijke opgave voor de komende jaren.

Niet méér plannen maken, maar plannen realiseren. Niet steeds nieuwe ambities formuleren, maar waarmaken wat wij onze inwoners hebben beloofd. Want uiteindelijk draait besturen niet om cijfers. Het draait om vertrouwen. Het vertrouwen dat zorgvuldig met belastinggeld wordt omgegaan. Dat woningen daadwerkelijk worden gebouwd. Dat projecten worden uitgevoerd. Dat onze straten veilig zijn. En dat onze gemeente doet wat zij belooft.

Dat is de lat die het CDA Heusden zichzelf oplegt. En dat is ook de lat waarlangs wij het handelen van het college zullen blijven beoordelen.

Voorzitter,

Het CDA Heusden kijkt met veel vertrouwen **VOORUIT**, omdat wij geloven in een financieel gezonde gemeente, een betrouwbare overheid en een bestuur dat dienstbaar is aan haar inwoners. Daar zullen wij ons, ook de komende jaren, met volle overtuiging voor blijven inzetten.

Ik dank u wel."

Door tijdelijke afwezigheid van de spreker namens Heusden één volgt eerst de bijdrage van D66 Heusden.

De heer **Van de Beek** leest de beschouwing voor van D66 Heusden.

"Voorzitter,

De jaarstukken 2025 geven een positief beeld van de financiën van Heusden. Een positief resultaat van € 8 miljoen, daar kunnen we tevreden mee zijn. Is dat wel terecht? Dat vraagt D66 Heusden zich af. Een stevige en gezonde financiële basis is goed. Hoe stevig en gezond moet dat zijn? De financiële basis is in Heusden als een fundering van een appartementencomplex, terwijl er een huizenblok op is gebouwd. Immers, de financiële risico's worden opgevangen doordat het eigen vermogen is gegroeid en de algemene reserve is gestegen, en ook zijn de langlopende schulden fors gedaald.

Voorzitter,

D66 Heusden vraagt de wethouder of een positief resultaat van € 4 miljoen i.p.v. € 8 miljoen ook een stevige en gezonde financiële positie is. Wij zijn van mening dat met € 4 miljoen reserve er € 4 miljoen extra besteed had kunnen worden aan zaken die goed zijn voor Heusden en voor haar

inwoners. De balans bij financiën mag niet omslaan in oppotten. € 4 miljoen meer had waardevol kunnen worden besteed aan het opknappen van buurten en wijken, aanpak van zwerfafval, verenigingen, groen, schuldpreventie, veilige fietsroutes, kortom aan de Heusdenaar.

Voorzitter,

De kloof tussen inwoners en de overheid is door D66 Heusden al eerder belicht. Het opkomstpercentage van de gemeenteraadsverkiezingen is dan wel licht gestegen, de onvrede in de samenleving is op vele onderwerpen voelbaar. Niet alle onderwerpen kunnen op gemeentelijk niveau worden beïnvloed. Waar de gemeente wel invloed kan hebben, had die € 4 miljoen extra besteding daarbij fors geholpen. Een gemiste kans.

De gemeente is er voor de inwoners. In het jaarverslag mis ik de kijk en waardering van de inwoner op het afgelopen jaar. D66 wil dit in de jaarstukken opgenomen zien.

Voorzitter, is het college bereid om dit in de toekomst in de jaarstukken op te nemen? Hoe de inwoner onze inzet waardeert, is een waardevolle input voor het beleid.

Tot zover."

De heer **Klerks** leest de beschouwing voor van Heusden één.

"Voorzitter,

Wie alleen naar de cijfers kijkt, zou kunnen concluderen dat het uitstekend gaat met Heusden.

Een positief resultaat van acht miljoen euro, groeiende reserves en een dalende schuldenlast. Dat zijn mooie cijfers en daar mogen we best tevreden over zijn.

Maar de vraag die wij ons als raad moeten stellen, is niet of de cijfers goed zijn.

De vraag is: **hebben we daarmee ook bereikt wat we onze inwoners hebben beloofd?**

Een gezonde financiële positie is geen prestatie op zichzelf. Geld op de bank maakt een inwoner niet gelukkiger. Dat gebeurt pas wanneer woningen worden gebouwd, voorzieningen worden gerealiseerd en projecten daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Ook in deze jaarstukken lezen we opnieuw dat projecten vertraging oplopen door langere procedures, beperkte capaciteit en afhankelijkheid van externe partijen. Natuurlijk zijn dat reële factoren. Maar laten we ook eerlijk zijn: dit zijn dezelfde verklaringen die we de afgelopen jaren vaker hebben gehoord.

En juist daarom moeten we ons als raad de vraag stellen: zijn dit nog incidentele oorzaken, of zijn het inmiddels structurele knelpunten in onze uitvoering?

Want voor onze inwoners maakt het uiteindelijk weinig uit waardoor een project vertraging oploopt. Zij zien vooral dat woningen later worden gebouwd, plannen later worden uitgevoerd en voorzieningen langer op zich laten wachten.

Voorzitter,

We investeren veel. En dat is terecht. Er wordt geld vrijgemaakt voor woningbouw, onderwijs, sport, de openbare ruimte en maatschappelijke voorzieningen. Maar investeren betekent meer dan budget beschikbaar stellen.

Investeren betekent ook leveren.

Ambities moeten zichtbaar worden in de praktijk en niet blijven steken in plannen, onderzoeken of doorgeschoven kredieten.

Wij zouden daarom graag zien dat de focus de komende jaren nog sterker komt te liggen op uitvoeringskracht. Niet alleen rapporteren waar vertraging ontstaat, maar vooral laten zien welke maatregelen worden genomen om die vertraging structureel te verminderen.

Want uiteindelijk worden we als overheid niet beoordeeld op de kwaliteit van onze verklaringen, maar op de resultaten die inwoners daadwerkelijk ervaren.

Daarnaast moeten we oppassen dat de huidige financiële ruimte ons niet in slaap sust. De vooruitzichten zijn onzeker. We weten dat gemeenten de komende jaren te maken krijgen met financiële druk vanuit het Rijk, een toenemende druk op het sociaal domein en blijvende economische onzekerheden.

Juist daarom is dit het moment om onze organisatie zo sterk mogelijk te maken. Zolang de financiële ruimte er is, moeten we investeren in betere uitvoering, scherpere prioriteiten en een organisatie die steeds beter in staat is om plannen ook daadwerkelijk te realiseren.

Voorzitter,

Deze jaarstukken laten zien dat Heusden financieel gezond is. Daar mogen we trots op zijn.

Maar financieel gezond zijn is geen eindpunt. Het is de basis om onze ambities waar te maken.

Onze oproep aan het college is daarom positief bedoeld. Wij hopen dat we volgend jaar niet opnieuw dezelfde lijst met oorzaken voor vertraging bespreken, maar dat we kunnen zien welke verbeteringen zijn doorgevoerd en welk effect die hebben gehad.

Dan voeren we volgend jaar een ander debat. Niet over terugkerende verklaringen, maar over

aantoonbare vooruitgang. Want uiteindelijk is niet het overschot op de begroting onze maatstaf. Tot zover.”

Wethouder **Pulles** zegt dat er alle aandacht is voor cyberbeheersbaarheid en crisisbeheersing en verwijst ook naar het rapport van de functionaris gegevensbescherming met betrekking tot de DPIA's. Het college zal ook in 2026 hier zeer scherp op blijven om vooral de meest kritische processen daarin aan te pakken. Dit blijft ook een investering in personeel.

Wat verkeersveiligheid rondom scholen en sportlocaties betreft, zijn in voorgaande jaren al een aantal schoolzones aangelegd. Daar waar mogelijk, legt de gemeente een bestrating voor een schoolzone aan of geeft dit aan door middel van borden. Dit gebeurt in goed overleg met de betreffende schoolbesturen. De wethouder zal de raad uitgebreid hierover schriftelijk informeren en een volledige planning voor het aanleggen van schoolzones in de hele gemeente doen toekomen. Daarnaast is er ook aandacht voor het rijgedrag en waar mogelijk de beperking van autoverkeer.

Het groen is geen onderdeel van één thema, maar is integraal door het hele programma heen opgenomen. Ook bij mobiliteit is hier extra aandacht voor. Groen is ook een trekker voor recreatie en toerisme in de gemeente.

Participatie betreft niet alleen inwonersparticipatie, maar ook participatie als raad. In dit licht roept de wethouder de gemeenteraad op bij de bespreking op 1 september a.s. aanwezig te zijn, waarin over verschillende vraagstukken van gedachten wordt gewisseld, zoals wijkaanpassingen, mobiliteit en asielzoekers.

Wethouder **Meesters** geeft over het doorschuiven van onderhoudsprojecten en budgetoverheveling aan dat het een aantal projecten betreft die langjarig lopen en waarvan budgetoverheveling van toepassing is en was. Dit is ook van toepassing op de actualisatie van het omgevingsplan. Een aantal overhevelingen komt jaarlijks terug. Dit is echter geen doel op zich. Het college doet zijn best dit te voorkomen en te komen tot uitvoering. De realisatiestimulans is een budgetoverheveling die hiermee onderdeel uitmaakt van de begroting en beschikbaar blijft voor volkshuisvesting en het realiseren van betaalbare woningen. Met de vaststelling van de jaarrekening labelt de raad realisatiestimulans. Hier is geen bestemmingsreserve voor nodig, omdat dit al gelabeld is voor het doel. Het college is bezig met beleid daarop en komt hiermee terug bij de raad. Hoewel dit een collegebevoegdheid is, is het verstandig samen met de raad te kijken naar een goede bestemming voor de realisatiestimulans.

Wethouder **Kuijsten** zal de positieve reacties en complimenten overbrengen naar de ambtelijke organisatie. Het college besteedt wel degelijk aandacht aan gezondheid, maar heeft ervoor gekozen dit op een andere manier in te delen door de diverse onderdelen apart te benoemen en op die manier aan te pakken.

Burgemeester **Van Hees** merkt op dat het politiebureau in Drunen door de enorme bezuinigingen bij de politie zal verdwijnen, maar dat men op zoek is naar een politiesteunpunt. Zij zal hiervoor blijven strijden. Door de politie zelf is er echter stagnatie in de verkoop van het politiebureau. Doordat andere bureaus eerder sluiten, is ervoor gekozen het personeel van andere bureaus tijdelijk onder te brengen in Drunen, wat wellicht enkele jaren kan vergen. Vandaar dat het Veiligheidsplein Light nog even in de kast blijft liggen.

Zoals door een aantal fracties is aangegeven, is ook het college verheugd over het cameratoezicht. Er moet een goede grondslag voor zijn en het is zwaar om de noodzaak aan te tonen. Cameratoezicht is echter altijd tijdelijk en de grondslag komt te vervallen als het werkt. Voor de burgemeester is dit ook een dilemma. De DPIA's zijn nog niet volledig op orde, maar er is een inhaalslag gemaakt en men is blij met de verbeteringen. Het college zal de raad via een raadsinformatiebrief informeren over de DPIA's en een bestuurlijk herstelplan.

De heer **Van den Beek** (D66 Heusden) herhaalt zijn vraag of de wethouder een positief resultaat van € 4 miljoen in plaats van € 8 miljoen ook een stevige en financieel gezonde basis vindt. Daarnaast mist hij een antwoord op zijn verzoek de kijk en waardering van de inwoners op het afgelopen jaar in de jaarstukken op te nemen.

De **voorzitter** stelt voor deze laatste vraag terug te koppelen naar het college en hierop schriftelijk terug te komen. De heer Van Beek gaat hiermee akkoord.

Wethouder **Meesters** geeft aan dat het overhouden van € 8 miljoen geen doel op zich is. € 4

miljoen was ook voldoende geweest. Het college probeert altijd te sturen op de juiste resultaten. Het kan voorkomen dat de gemeente bepaalde budgetten vanuit het Rijk krijgt of dat er onverwachte meevallers zijn die niet gelijk dat jaar in één keer uitgegeven kunnen worden.

De heer **Klerks** (Heusden één) heeft een oproep gedaan aan het college waarop nog niet is gereageerd. De fractie hoopt volgend jaar niet opnieuw dezelfde lijst met oorzaken van vertraging te hoeven lezen, maar dat ook in de jaarstukken is opgenomen welke verbeteringen zijn doorgevoerd om deze vertragingen te voorkomen.

De **voorzitter** antwoordt dat het college dat altijd poogt te doen daar waar het college invloed op heeft en dit aan de raad kenbaar maakt. De vraag is of dit een apart kopje moet worden in een jaarrekening of in de balans daar waar het niet gelukt is. Als het college erin slaagt om bij te sturen, krijgt de raad dit gelijk te horen.

Wethouder **Meesters** zegt aanvullend dat het college probeert aan te geven waar de vertraging in zit en wat de oorzaken zijn. De wethouder snapt de vraag, maar geeft ook aan dat het voor het college omdenken is om aan te geven wat eraan is gedaan om de vertraging zoveel mogelijk te beperken. Aan de andere kant wordt bij het succesvol afronden van een project ook niet aangegeven wat daartoe heeft bijgedragen. Het college probeert in de jaarrekening hierin een balans te zoeken.

De **voorzitter** geeft aan dat het college in de P&C-producten met name rapporteert over afwijkingen van hetgeen is afgesproken. Dat is te zien in de eerste en tweede berap en de jaarrekening. Nu wordt gevraagd om daar waar het niet overeenkomt met de afspraken te rapporteren waarom het niet overeenkomt. De oorzaken van deze afwijkingen zijn heel divers. Het is efficiënter te focussen op het project. De projectleiders kunnen afwijkingen binnen een project bijsturen. Het gaat te ver om daar apart over te rapporteren.

De heer **Klerks** (Heusden één) merkt op dat het vooral om projectoverhevelingen gaat en projecten die langjarig doorschuiven en dat hij steeds dezelfde redenen leest waarom deze doorschuiven. Zijn vraag is bedoeld om daar een verdiepingsslag in te maken en het voor de raad begrijpelijker wordt waarom iets zo lang kan blijven liggen.

De heer **Van Andel** (DMP Heusden) geeft aan dat zijn vraag over de cyberweerbaarheid en hoe sterk die schil is nog niet volledig is beantwoord. Dit kan schriftelijk gebeuren.

Burgemeester **Van Hees** heeft al eerder gezegd dat het college hier in openbaarheid niet veel over kan zeggen.

Wethouder **Pulles** beaamt dit. Het in openbaarheid beantwoorden van vragen over cyberweerbaarheid brengt ook risico's met zich mee en dat mensen juist geïnteresseerd zijn in sommige gegevens van inwoners en hoe de gemeente dit geregeld heeft. Dit gaat over bedrijfsgevoelige informatie. Zo transparant als kan, maar zo besloten en veilig als moet voor de inwoners.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) merkt op dat hij bij het rekenkamerrapport van vorig jaar over cyberweerbaarheid al melding heeft gemaakt van het geringe budget om dit te realiseren. Hij vraagt hoever het college is met BIO2 Frameworks. Volgens hem is destijds de toezegging gedaan de raad hierover periodiek te informeren, maar hij weet het niet zeker.

Burgemeester **Van Hees** geeft aan dat de raad een heldere uitleg heeft gekregen.

Wethouder **Pulles** komt hier schriftelijk op terug.

De heer **Klerks** (Heusden één) krijgt veel signalen binnen dat bij cameratoezicht problemen zich verplaatsen naar andere wijken of buurten. Hij vraagt of de portefeuillehouder dit herkent en of de camera's worden mee verplaatst.

Burgemeester **Van Hees** constateert dat dit een lastige discussie is. Op plaatsen waar overlast wordt veroorzaakt, houdt de branchevereniging vaak niet op dat te doen, maar gaat men vaak naar een andere plek. Daarom is er in het verleden voor gekozen een hufproof flexibele camera aan te schaffen. De gemeente heeft er nu één. Deze is mede op verzoek van het Openbaar Ministerie expliciet in een wijk geplaatst en dit is met een jaar verlengd. Bij het verplaatsen van camera's blijven dezelfde regels voor cameratoezicht gelden. Dat wil zeggen dat alle lichtere instrumenten ingezet moeten zijn en getoetst moet zijn dat deze niet werken voordat cameratoezicht is toegestaan.

De heer **Klerks** (Heusden één) vraagt of het hele circus opnieuw begint als een groepje om de hoek gaat staan.

Burgemeester **Van Hees** antwoordt dit bevestigend, tenzij het echt om de hoek is van de locatie waar cameratoezicht is goedgekeurd. Dan kan een camera mogelijk verplaatst worden.

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) vraagt zich af waar de fascinatie van HTV vandaan komt als het gaat om de jaarrekening.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) antwoordt dat dit uit de kelders komt.

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) heeft de cijfers van voorgaande raadsperiode samengevoegd van Heusden Verbindt, Heusden Transparant en Lijst Van Weert. In 2021 gezamenlijk 15 vragen, in 2022 12 vragen, in 2023 36 vragen en in 2024 9 vragen. Vandaag wordt een stuk besproken waarover 121 vragen zijn ingediend door deze partij. Hij vindt het bijna een schoffering naar het ambtelijk apparaat dat deze partij niet komt met een bijdrage.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) vindt het meer een compliment voor de kwaliteit van de antwoorden, zodat hij niet verdiepend verder hoeft te gaan.

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) ziet dit anders. Het is een rode lijn dat deze partij bij bespreking van inhoudelijke onderwerpen constant niet thuis geeft, zoals bij de uitslagenavond verkiezingen, het presidium, het coalitieoverleg, de raadsbijeenkomst coalitieprogramma en de raadsvergadering installatie college. De heer Aarts had op zijn minst een bijdrage kunnen leveren en het ambtelijk apparaat kunnen bedanken voor al die antwoorden en alle moeite die men hierin heeft gestopt.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) bevestigt dat HTV afwezig was.

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) vindt dit een perfect antwoord. Hij geeft een voorbeeld van zijn middelbare schooltijd waarin hij voor wiskunde een tiental sommen huiswerk meekreeg en bij de laatste som zei dat hij deze niet begreep. Dit werd op het bord uitgelegd. De volgende keer zei hij dat hij twee sommen niet begreep. Na drie keer moest hij een keer nablijven. Hier gebeurt dit 121 keer. Als de heer Aarts bij hem in de klas had gezeten, was hij van school gestuurd.

De **voorzitter** brengt het voorstel in stemming. Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

7. Eerste bestuursrapportage 2026

De **voorzitter** concludeert dat unaniem wordt besloten conform het voorstel van burgemeester en wethouders

8. Voorjaarsnota 2026

De **voorzitter** licht het proces toe, geeft aan dat iedere spreker maximaal vijf minuten spreektijd heeft en dat er na de eerste termijn een schorsing plaatsvindt. De uitgesproken tekst geldt bij de voorgelezen bijdragen; deze kan afwijken van de eerder aangeleverde tekst.

De heer **Buis** leest de beschouwing voor van DMP Heusden.

“Voorzitter,

We bespreken vandaag een beleidsarme voorjaarsnota. Het coalitieprogramma is hierin nog niet verwerkt. Ook de meicirculaire, die volgens de raadsinformatiebrief van het college positief uitpakt, is ook nog niet opgenomen. Op basis van deze informatie blijft het financiële beeld zeker de komende jaren positief. Dat is mede te danken aan het beleid dat in de voorgaande raadsperiode is ingezet. Laten we dat gezonde financiële beleid deze periode vooral vasthouden.

Daarbij is het goed om te beseffen dat we al een aantal grote projecten hebben ingezet die ook in deze voorjaarsnota zijn opgenomen en die voor onze inwoners zeer relevant zijn. Denk aan de GOL en het nieuwe gemeentehuis. Deze projecten zullen vanaf 2030 een aanzienlijk effect hebben op de begroting. Dat vraagt om zorgvuldige afwegingen en financieel haalbare keuzes.

Vanavond hebben we al uitgebreid stilgestaan bij het nieuwe coalitieprogramma. Onder de titel Heusden Vooruit! hebben we als coalitie ambitieuze doelen gesteld. Om deze doelen te behalen moeten we, zoals de verkiezingsslogan van DMP al zegt: doen! De komende vier jaar zijn zo weer voorbij. Dat ‘doen’ zal de komende maanden verder worden uitgewerkt in de begroting 2027-2031. Hiervoor geven we het college graag alvast een aantal aandachtspunten mee.

Allereerst is het belangrijk dat we, voor zover dat binnen de invloed van de gemeenteraad van Heusden ligt, grip blijven houden op de jeugdzorg. Ook moeten we hierover adequaat worden geïnformeerd. Gezien de wettelijke kaders en de regionale samenwerking waarin de uitvoering is georganiseerd, zal dit een uitdaging blijven.

Ook hulp bij het huishouden blijft een belangrijk aandachtspunt. Het is van belang dat het college

de raad hierover goed blijft informeren. Onze inwoners moeten de ondersteuning krijgen die zij mogen verwachten. Tegelijkertijd moeten we goed zicht houden op de mogelijke financiële consequenties als we op dit terrein andere paden moeten gaan bewandelen.

Wonen is voor veel inwoners misschien wel een van de belangrijkste onderwerpen. In de vorige periode is dit al goed in de steigers gezet. Veel concrete plannen zijn inmiddels in een vergevorderd stadium. Daarmee lijken we de komende vier jaar de omstandigheden te kunnen creëren voor de bouw van 1500 woningen. Daarbij zijn de risico's en de verwachte inkomsten goed in beeld. Blijf op deze weg doorgaan.

Tot slot het onderhoud van wegen, fietspaden en stoepen. Dit is al een flink aantal jaren een punt van aandacht. In een redelijk aantal gevallen is er sprake van een achterstand in het onderhoud. Het onderwerp is zo belangrijk dat het is opgenomen in het coalitieprogramma en bij de verkiezingen eigenlijk bij alle partijen in het programma stond.

We hebben de afgelopen jaren extra budgetten beschikbaar gesteld. Tegelijkertijd zien we dat jaar op jaar bedragen worden overgeheveld. Het blijkt moeilijk om geschikte aannemers te vinden om het werk daadwerkelijk uit te voeren. De onderhoudsachterstanden zijn niet alleen in Heusden een punt van zorg. Het blijkt breder gezien een maatschappelijk en politiek vraagstuk.

Daarom lijkt het ons goed om te bekijken of we de komende vier jaar een versnelling kunnen aanbrengen. Hebben we de juiste prioriteiten in beeld? Is het beschikbare budget inderdaad toereikend? En hoe komen we tot een snellere uitvoering? We realiseren ons dat dit mogelijk meer of andere ambtelijke capaciteit vraagt.

We zien uit naar de begroting 2027. We kiezen er, gelet op het feit dat het een beleidsarme voorjaarsnota betreft, bewust voor om onze specifieke wensen pas bij het bespreken van de begroting in de vorm van moties in te brengen. In de begroting zullen immers de thema's van het coalitieakkoord financieel worden ingepland. Onze fractie kan daar dan concreet op inspelen. Maar vooralsnog zien we op basis van de onderliggende meerjarenbegroting in de voorjaarsnota dit met een positieve blik tegemoet.
Dank u wel."

Mevrouw **Bok-Geelen** leest de beschouwing voor van Gemeentebelangen.
"Voorzitter,

De voorjaarsnota die we vandaag behandelen is totaal anders dan die van vorig jaar. De reden hiervoor is simpel: deze nota is beleidsarm, omdat het coalitieprogramma bij het opstellen nog niet gereed was.

De voorjaarsnota laat zien dat het begrotingssaldo voor de jaren 2027 tot en met 2030 negatief is. Gelukkig zorgen de uitkomsten van de recent gepubliceerde meicirculaire voor een toename van de algemene uitkering, waardoor de toekomstige begrotingstekorten iets lager uitvallen. Maar we schrijven nog steeds rode cijfers.
Gemeentebelangen ondersteunt dan ook het voornemen van het college om bij de begroting met extra maatregelen te komen om het begrotingssaldo weer sluitend te krijgen.

Voorzitter, Gemeentebelangen wil enkele zaken onder uw aandacht brengen.

Allereerst blijven we aandacht vragen voor het onderhoud aan wegen, fiets- en voetpaden. De financiële middelen hiervoor hebben we. We weten dat we voor de uitvoering afhankelijk zijn van externe partijen en dat dit soms lastig is, maar we doen toch een dringend verzoek aan de wethouder om hier strak bovenop te zitten en er alles aan te doen om de plannen te realiseren. In het kader hiervan wil Gemeentebelangen weten wat de stand van zaken is met betrekking tot het verbeteren van diverse gevaarlijke trottoirs in Oudheusden.

Aan bezorgde inwoners is kennelijk toegezegd dat er eind mei zou worden begonnen met herstelwerkzaamheden. Tot heden is er nog niets gebeurd. Kan de wethouder aangeven wanneer deze werkzaamheden aanvangen?

Een tweede punt van zorg is de verkeerssituatie op de provinciale weg rondom Oudheusden.

Wethouder Meesters heeft recent toegezegd na te gaan hoe het staat met het onderzoek naar deze situatie.
Wij blijven dit kritisch volgen. Gemeentebelangen denkt namelijk dat de aanleg van een turbotrondje bij de Kromme Nol en de aanpassing van de afrit bij Heesbeen onvoldoende is om de doorstroming te verbeteren.
Zeker met het oog op de toenemende verkeersdruk door de geplande woningbouwontwikkeling.

De GOL-werkzaamheden aan de kant van Drunen zijn volop in gang.
Ook hier vragen wij nogmaals aandacht voor het continu monitoren van de te nemen mitigerende maatregelen.

Wanneer eind volgend jaar de werkzaamheden aan de kant van Vlijmen starten, moet er tijd worden gekeken naar de aanpassing van de Kennedybrug en de Bellaard.
Ook de verkeerssituatie rondom het nieuw te bouwen gemeentehuis en de daarachter geplande woonwijk vraagt om een kritische blik met betrekking tot de verkeerssituatie aldaar.

Voorzitter, Gemeentebelangen was vorige week blij verrast met de opvallende advertentie op de gemeentepagina in het weekblad Heusden.
Met een foto van een gezin aan het water werden inwoners opgeroepen om hun plek schoon achter te laten, onder het motto: 'Zo gefikst'.
Omdat zwerfafval een grote ergernis is van onze inwoners, roepen wij het college op om deze oproep regelmatig te herhalen.
Maak bijvoorbeeld ook een soortgelijke campagne om ons drinkwater schoon te houden.

Wij vragen het college om in aanloop naar de begroting budget te reserveren voor dit soort campagnes.
Zet daarnaast ook in op het plaatsen van bordjes bij speelplekken die inwoners oproepen om hun afval op te ruimen of mee naar huis te nemen.

Tot slot. Tijdens de begrotingsvergadering van 10 november 2022 is een motie van D66 voor drinkwatertappunten in onze gemeente unaniem aangenomen.

Inmiddels zijn er, wat wij denken, twee watertappunten gerealiseerd, namelijk bij sportpark De Schroef in Drunen en bij de waterpomp op de Vismarkt in Heusden Vesting. Er zou ook een tappunt komen bij speeltuin de Speelberg op de Vliedberg en bij andere grote speel- en ontmoetingslocaties, maar die zijn, voor zover wij weten, nog niet gerealiseerd.

De afgelopen weken hebben we door de extreme hitte opnieuw gemerkt hoe belangrijk dit is voor onze inwoners, sporters en toeristen.
Wat Gemeentebelangen betreft, hoort bij een gezonde leefomgeving dat iedereen op logische plekken gratis drinkwater kan pakken.

Als je op de site van Brabant Water kijkt, springt Heusden er helaas niet uit: wij hebben slechts 2 tappunten, terwijl Waalwijk er bijvoorbeeld 12 heeft en Den Bosch 15.

Daarom vragen wij het college om in aanloop naar de begroting te onderzoeken op welke locaties openbare drinkwatertappunten wenselijk, haalbaar en betaalbaar zijn.
Zo maken we onze gemeente gezonder en beter voorbereid op warme zomers.
Wij zullen hiertoe samen met D66 een motie indienen.

Voorzitter, hoewel we de komende jaren voor uitdagende financiële keuzes staan, heeft Gemeentebelangen er het volste vertrouwen in dat we dit samen – college en raad – tot een goed einde zullen brengen.
Tot zover de eerste termijn.”

Er wordt een motie ingediend door Gemeentebelangen en D66 Heusden over Openbare drinkwatertappunten in Heusden (M.8.6).

“Wij verzoeken het college:

- *richting de begroting 2027 in beeld te brengen op welke locaties in de gemeente Heusden openbare drinkwatertappunten wenselijk, haalbaar en betaalbaar zijn;*

- *daarbij in ieder geval speelplekken, sport- en beweegplekken, centra en drukbezochte ontmoetingsplekken mee te nemen;*
 - *de raad hierover uiterlijk bij de begroting 2027 te informeren.*
- En gaat over tot de orde van de dag.”*

De heer **De Langen** leest de beschouwing voor van Heusden Transparant Verbindt. Voordat hij de beschouwing voorleest, vraagt hij een applaus voor Vince Jansen van de griffie die ook getrouwd is.

“Voorzitter, de voorjaarsnota.

De voorjaarsnota schetst het financiële perspectief voor de komende begroting van 2027 en de meerjarenraming 2028-2030, zonder dat rekening is gehouden met het nieuwe coalitieakkoord en de meicirculaire. Dit maakt dat de voorjaarsnota, zoals aangegeven in de nota zelf, smal is en niet meer dan een momentopname.

Daarenboven spelen een aantal ontwikkelingen op landelijk niveau ook een grote rol, bijvoorbeeld de herverdeling van het gemeentefonds, (on)duidelijkheid of omtrent afstandsnormen tussen geplande woningbouw en veehouderijen/geitenhouderijen.

Zoals bekend zijn de ontwikkelingen op het vlak van AI en cybersecurity uitermate actueel, maar schitteren ze door afwezigheid in zowel het coalitieakkoord als in de voorjaarsnota. Niet alleen voor de gemeentelijke organisatie maar ook voor onze inwoners, gelet op de maatschappelijke en organisatorische impact van voornoemde ontwikkelingen.

Graag zouden wij in de Begroting 2027 duidelijk willen hebben welke investeringen dat vergt voor de gemeentelijke organisatie en de dienstverlening aan de Heusdense samenleving.

Voorts leeft bij ons de vraag of wij uit de laatste alinea op pagina 6 moeten opmaken dat op zijn vroegst in 2030 een nieuw gemeentehuis kan worden betrokken. Als dat juist is, welke problemen levert dat dan op voor de aan de bouw gekoppelde woningbouw en in het bijzonder voor een buurthuisfunctie in Vlijmen?

Ook zouden wij graag inzage krijgen in een tijdlijn van het door het college veronderstelde domino-effect qua woningbouw, buurthuis en bibliotheek door de verplaatsing van het gemeentehuis naar Vlijmen-West.

Nog iets anders. Zojuist zegt het Brabants Dagblad: nieuwe prognose de komende vijf jaar 680 nieuwe woningen in Heusden. De ambitie van ons college is 1500 in vier jaar. Hoe verhoudt zich dat?

Voorzitter, al vele jaren zijn wij de mening toegedaan dat de inning van hondenbelasting in Heusden een achterhaald verhaal is. Reeds twee derde van de gemeenten heeft deze vorm van belastingheffing afgeschaft. Ook omliggende gemeenten hebben dat gedaan of gaan dat nu doen.

Wij vinden het een middeleeuws systeem dat nog gehanteerd wordt anno 2026 in de gemeente Heusden. En u begrijpt het al: wij dienen bij dezen een motie in. Tot zover de eerste termijn.”

Er wordt een motie ingediend door Heusden Transparant Verbindt over Afschaffen Hondenbelasting (M.8.1).

“Roept het college op:

Met ingang van het belastingjaar 2027 te stoppen met het innen van hondenbelasting en dientengevolge bij de behandeling van de Begroting 2027 geen Verordening hondenbelasting 2027 voor te leggen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.”

De heer **Timmermans** leest de beschouwing voor van PRO Heusden.

“Voorzitter,

Laat ik beginnen met een kleine mededeling. Dit is de eerste vergadering dat ik u en de raad mag

aanspreken als fractievoorzitter van PRO Heusden. Een bijzonder moment. Onze fractie is natuurlijk al even samen. Maar sinds afgelopen maand zijn wij ook officieel één partij. Eén partij, die strijdt voor een eerlijker, groener en beter Nederland. Een brede linkse beweging die zich niet meer uit elkaar laat spelen. Waarin we erkennen dat de strijd van de schoonmakers die minimumloon verdienen en de mensen in de schuldsanering hand in hand gaat met de strijd voor een leefbare planeet en gelijke rechten voor iedereen.

En voorzitter, als ik het nieuwe college hoor, kunnen zij hier ook wel wat meer PRO gebruiken. In de bijdrage van de wethouder financiën van vorige week tijdens de raadsbijeenkomst over het coalitieakkoord horen wij dat we trots mogen zijn. We halen hoge cijfers op de gemeentefinanciën en de lasten in de gemeente zijn laag.

Maar kunnen we wel trots zijn op de lage lasten in de gemeente, trots zijn op hoe weinig we uitgeven als accountantscontrole na accountantscontrole erop wijst dat we te veel geld op de plank laten liggen? Trots is niet gepast wanneer we de tekorten bij de schuldhulpverlening en de bijzondere bijstand zien stijgen, omdat mensen steeds krapper bij kas zitten en we vervolgens te horen krijgen dat tekorten in het sociaal domein binnen het sociaal domein opgelost moeten worden. We zijn toch allemaal één gemeente Heusden?

Kunnen we wel trots zijn als we vervolgens te horen krijgen van de wethouder sociaal domein, dat mensen in Heusden een groot zelfreddend vermogen hebben en meer zelf kunnen. Dat voelt toch een beetje als 'zoekt u het zelf maar uit' en staat ver af van de 'mogelijkmaker'-reputatie van Heusden richting onze inwoners. Is dat hoe we het sociaal domein in Heusden gaan vormgeven? De regelingen voor onze meest kwetsbare inwoners en jongeren zijn er namelijk juist voor de mensen die het even niet zelf lukt en dus niet altijd zelfredzaam zijn. En definiëren als overheid wie er nu echt kwetsbaar is, blijkt in de praktijk vaak knap lastig. Graag een reactie van de wethouder.

PRO gelooft dat investeren in de regelingen voor mensen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken zich dubbel en dwars terugverdient. Mensen in armoede, in de bijstand, of de mensen die daar net boven hangen, verdienen een goed vangnet. Zoals ik al eerder noemde vandaag, is onze fractie blij dat het coalitieakkoord melding maakt van een onderzoek naar de armoederegelingen in de gemeente. Onze fractie dient vandaag meerdere moties in met suggesties en ideeën voor dat onderzoek, waaronder het meenemen van het eerdere rekenkameronderzoek over het sociale vangnet, en een motie voor een integraal onderzoek naar het verbeteren en indexeren van de Heusdenpas. Daarbij zeg ik meteen: misschien kan de rekenkamer motie afgedaan worden met een toezegging als daarbij ook wordt aangegeven, dat de adviezen die bijvoorbeeld nog niet zijn meegenomen in huidige beleidsteksten ook opnieuw worden heroverwogen en worden meegenomen in dat onderzoek.

Wij moedigen de wethouder ook aan middels een motie hierin oog te hebben voor innovaties met een preventieve werking binnen armoederegelingen, zoals een noodsteunpunt. Meer dan honderd gemeenten in Nederland maken al gebruik van zo'n voorziening, die mensen net buiten de bijzondere bijstand of bestaande hulp kan helpen bij het oplossen van een urgente nood. Medewerkers van Baanbrekers of Bijeen die zien dat iemand (preventief) geholpen zou zijn met een gift, zouden met zo'n noodsteunpunt dan snel kunnen schakelen. Denk aan iemand een nieuwe koelkast binnen 24 uur leveren of het betalen van iemands tandartskosten; zaken die niet zomaar geregeld zijn binnen de bijzondere bijstand, zeker als je net buiten de inkomensgrenzen valt of als je schulden dreigt te gaan maken voor dit soort uitgaven.

Ik heb dit idee hiervoor al bij meerdere fracties opgegooid en er lijkt vooral behoefte aan meer informatie. Deze motie roept daartoe op. We vragen de wethouder vooral: ga eens in gesprek met gemeenten die deze voorziening al hebben en met goede doelen zoals Stichting Urgente Noden die voor een belangrijk deel met geld uit donaties deze voorziening zouden kunnen financieren. En ook het verzoek daarin samen te werken met de raad.

Voorzitter, ik rond af. Ik krijg nog vaak de vraag hier: ben jij dan van GroenLinks of ben jij nou van de PvdA? Mijn antwoord is meestal: wat maakt het uit? Onze krachten zijn verenigd, sterft gij oude vormen en gedachten, zoals het Internationale ons voorschrijft. PRO is de partij die zich verzet tegen alles vanuit economisch perspectief bekijken. Tegen het egoïsme en de mentaliteit van 'na mij de zondvloed'. In de jaren tachtig al was het Joop den Uyl die waarschuwde in de Tweede Kamer voor een dreigende tweedeling tussen arm en rijk in onze samenleving. De mensen die in het donker zijn, zien wij niet, betoogde hij. Oog hebben voor armoede vraagt dus extra inzet. Zet de politiek zich daar niet voor in, dan voorzag Den Uyl een tweedeling in de samenleving die niet alleen mensen zou opbreken, maar vooral de politiek en de samenleving zelf zou opbreken.

In de geest van Den Uyl zal PRO blijven knokken voor het kwetsbare. Of dat nou onze natuur en biodiversiteit is, een gezonde leefomgeving, een leefbaar klimaat voor onze kinderen en

kleinkinderen of mensen in armoede.

En ik wil voortaan ook geen vragen meer van u: voor welke partij ben je nou echt? Wij zijn allemaal gewoon PRO Heusden.

Dank u wel.”

Er wordt een motie ingediend door PRO Heusden, mede-ingediend door Heusden één en D66 Heusden over Onderzoek Noodhulpbureau in Heusden – Niemand tussen wal en schip. (M.8.7)

“Roept het college op

- *Te onderzoeken hoe een noodhulpbureau in de gemeente Heusden geïmplementeerd kan worden, ofwel door een externe partij als Stichting Urgente Noden, ofwel binnen bijvoorbeeld Baanbrekers of Bijeen.*
- *Te onderzoeken hoe andere gemeenten, zoals Tilburg, Breda en Stichtse Vecht, op verschillende wijzen al gebruikmaken van een noodhulpbureau.*
- *De opstartkosten en de kosten van (ongeveer) 0,44 fte voor een coördinator van het bureau uit te werken.*
- *Dit onderzoek voor te leggen aan de raad voorafgaand aan de voorjaarsnota van 2027, eventueel in het onderzoek naar de armoederegelingen van de gemeente (aangekondigd in het coalitieakkoord Heusden Vooruit! pagina 6).*

En gaat over tot de orde van de dag.”

Er wordt een motie ingediend door PRO Heusden, mede-ingediend door CDA Heusden, Heusden één en D66 Heusden over Onderzoek naar een betere Heusdenpas. (M.8.8)

“Verzoekt het college:

- *In het brede onderzoek naar de armoederegelingen van de gemeente — aangekondigd in het regeerakkoord — een onderzoek naar de indexering van het (Kind)budget binnen de Heusdenpas mee te nemen.*
- *Hierbij onderzoek te doen naar het uitbreiden van de kortingsregelingen binnen de Heusdenpas, bijvoorbeeld voor openbaar vervoer en het energiezuiniger maken van de (eigen) woning.*
- *Dit onderzoek in samenhang te doen met een brede afweging naar andere vormen van armoede-ondersteuning, die mogelijk ook effectief zijn.*
- *Te onderzoeken hoe de Heusdenpas bekender gemaakt kan worden onder rechthebbenden.*
- *De resultaten hiervan voor te leggen aan de raad voor de voorjaarsnota van 2027.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

Er wordt een motie ingediend door PRO Heusden over Onderzoek naar de armoederegelingen – begin niet op 0. (M.8.9)

Verzoekt het college:

- *Van het onderzoek over de armoederegelingen, aangekondigd in het coalitieakkoord, een volwaardig onderzoek te maken naar het verbeteren van de dienstverlening voor onze inwoners.*
- *Hierbij het Rekenkameronderzoek uit 2023 als startpunt te nemen en te rapporteren over de voortgang van de destijds (door de gemeenteraad aangenomen) aanbevelingen en aanbevolen maatregelen.*
- *De resultaten hiervan voor te leggen aan de raad, voor de voorjaarsnota van 2027.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

De heer **Tewes** leest de beschouwing voor van CDA Heusden.

“Vanwege het beleidsarme karakter van de voorjaarsnota zal CDA Heusden wat minder diep ingaan op het financiële aspect en wat meer op het maatschappelijke aspect, zeker in relatie tot het nieuwe coalitieprogramma.

Het sociaal domein maakt een aanzienlijk deel uit van de begroting. Jeugdzorg wordt expliciet benoemd in de VNG-interpretatie van het coalitieakkoord van de regeringspartijen. Preventie speelt een grote rol bij de kostenbeheersing in dit domein. In de beantwoording van onze technische vragen geeft het college aan dat overgewicht een van de belangrijkste vermijdbare gezondheidsbedreigingen is en dat preventie op dit gebied een meerjarig doel is. Daarbij wordt

verwezen naar een gemeenteprofiel van de GGD op het gebied van overgewicht. Volgens dit profiel wijken de cijfers gemeentebreed niet zo heel veel af van de regio Hart van Brabant. Inzoomend op wijkniveau echter constateren wij echter grote verschillen. Volgens de cijfers van de GGD heeft 50% van de 13 – 14-jarigen in Oudheusden te maken met overgewicht ten opzichte van 13,8% als gemiddelde in de hele gemeente. In deze wijk zijn ook de percentages van overgewicht bij andere leeftijdscategorieën significant hoger.

De maatschappelijke en financiële consequenties van overgewicht bij vooral jongeren zijn fors. Niet alleen directe gezondheidsschade en bijbehorende kosten, maar ook maatschappelijke uitsluiting, psychische problemen, slechtere schoolprestaties en kansenongelijkheid. Jongeren met overgewicht hebben op latere leeftijd vaker te maken met gezondheidsklachten, lagere arbeidsproductiviteit en een groter beroep op sociale voorzieningen. Kortom, een vicieuze cirkel.

CDA Heusden wil graag wijkgericht beleid. Deelt de portefeuillehouder onze zorgen? Wij horen graag hoe het college de vicieuze cirkel gaat doorbreken.

Armoede is hierbij een factor. CDA Heusden hoort graag of en hoe de Heusdenpas een instrument kan zijn om overgewicht bij jongeren gericht te bestrijden, bijvoorbeeld lidmaatschappen van sportverenigingen, zonder dat hier misschien meteen extra budget voor nodig is.

Roken en vaperen versterken de gezondheidsrisico's en betreffen mogelijk diezelfde doelgroep. Het is opvallend dat vapes volgens de wet alleen aan personen boven de 18 jaar verkocht mogen worden, terwijl een aanzienlijk deel van de schooljeugd "vaped". Gemeenten mogen in de APV specifieke locaties aanwijzen waar roken en vaperen verboden zijn. Graag zouden wij een dergelijke passage in een herziene APV terugzien. Dit is een preventieve maatregel die niets hoeft te kosten.

Bij regelgeving hoort ook handhaving. Het aantal boa's in de gemeente Heusden is aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde. Graag vernemen wij op welke wijze en op welke termijn het college de BOA-capaciteit wil versterken en bekende overlastlocaties gaat aanpakken.

CDA Heusden is verheugd te horen dat de gemeente en Woonveste gaan samenwerken bij de realisatie van het nieuwe gemeentehuis. Dit levert niet alleen een kostenbesparing op, maar biedt ook kansen voor extra woningbouw op de vrij te komen locaties. Wij zien tegelijkertijd kansen om de weerbaarheid van de samenleving te vergroten door bij het ontwerp en de inrichting rekening te houden met een crisisfunctie.

Op het gebied van wegen en fietspaden is nog voldoende te verbeteren, vooral bij zaken die niet onder de GOL vallen. Daarbij noemen wij expliciet de Kennedybrug, de ontsluiting van de Oosters bij Oudheusden en het noordelijk deel van het fietspad langs de Groenstraat. Zaken die nu eenmaal geld kosten. Waar mogelijk moeten fietspaden bij renovatie meteen verbreed worden tegen beperkte meerkosten. Er zijn ook zaken die de gemeente niet direct geld kosten, maar wel resultaat opleveren. Bijvoorbeeld het verbod voor vrachtwagens langer dan 12 meter op de Demer en de omliggende straten.

De inspanning van de gemeente bij de provincie voor het verbeteren van de situatie op de aansluiting op de N267 bij Heesbeen, heeft volgens ons helaas nog niet tot het gewenste resultaat geleid. Op het gebied van mobiliteit doen wij echter ook een oproep aan onze inwoners. Verkeersveiligheid is iets wat we samen bereiken. De gemeente kan en wil niet elke weg volleggen met dure verkeersremmende maatregelen. In woonwijken zijn het vaak de eigen inwoners die te hard rijden. Spreek elkaar daarop aan en pas je gedrag aan op de situatie.

Tot slot vragen wij aandacht voor het onderhoud aan de vestingwerken. Met 1,3 miljoen bezoekers per jaar is de vesting het visitekaartje van onze gemeente. Een deel is al geruime tijd verzakt en biedt een trieste aanblik. Op een ander deel (bij de school) is de slechte technische staat de reden dat hier nog geen beweeg- en ontmoetlocatie gerealiseerd is. CDA Heusden gaat ervan uit dat de gemeente financieel gezond genoeg is om herstel en onderhoud te borgen. In het verwachte begrotingssaldo komt dit onderwerp echter niet terug. Graag krijgen we daarover een toelichting van de wethouder.
Tot zover, voorzitter."

De heer **Lommers** leest de beschouwing voor van VVD Heusden.
“Voorzitter,

Vandaag spreken we, zoals al eerder aangegeven, over een beleidsarme voorjaarsnota. Toch geeft deze nota een duidelijk signaal af. Het financiële perspectief is verslechterd. Waar de begroting voor dit jaar nog positief was, zien we nu voor de jaren 2027 tot en met 2030 negatieve begrotingssaldi. Dat vraagt om realisme en verantwoordelijkheid.

Voor VVD Heusden is dat geen reden tot paniek, maar wel een duidelijke oproep om keuzes te maken.

Onze eerste boodschap is er daarom een die u vast van ons herkent: zuinig zijn op de centen. Elke euro die we uitgeven, is belastinggeld van onze inwoners en ondernemers. In een tijd waarin ook huishoudens kritisch naar hun eigen uitgaven kijken, mag de overheid niet achterblijven. Een sluitende begroting is voor de VVD geen administratieve exercitie, maar een kwestie van betrouwbaar bestuur. Dat betekent dat we eerst kritisch kijken naar onze uitgaven voordat we denken aan hogere lasten of extra uitgaven.

Tegelijkertijd vraagt deze tijd ook om creativiteit. Niet alleen zuinig zijn, maar ook inventief omgaan met de middelen die we hebben. De voorjaarsnota laat zien dat er nog veel onzekerheden zijn rondom de meicirculaire, het gemeentefonds en de jeugdzorg. Dat maakt het des te belangrijker om slim te werken, samen te werken waar dat voordeel oplevert en voortdurend te zoeken naar efficiëntere oplossingen. Niet méér geld uitgeven, maar hetzelfde geld slimmer inzetten. Daar ligt een mooie uitdaging voor ons nieuwe college.

Een onderwerp waarvoor de VVD nadrukkelijk aandacht vraagt, is veiligheid. Veiligheid is een kerntaak van de overheid. Onze inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat overlast wordt aangepakt en dat handhaving zichtbaar aanwezig is in onze dorpen en wijken. Daarom vragen wij het college om bij de begroting 2027 met een concreet voorstel te komen voor een eerste uitbreiding van de BOA-capaciteit. Niet omdat handhaving een doel op zich is, maar omdat zichtbare aanwezigheid bijdraagt aan leefbaarheid, veiligheid en het naleven van de regels die we met elkaar hebben afgesproken.

Onze grootste financiële zorg ligt echter in het sociaal domein, en dan met name de jeugdzorg. De voorjaarsnota laat zien dat de kostenontwikkeling onzeker blijft. Bovendien loopt de rijksbijdrage vanaf 2028 fors terug, terwijl nog allerminst zeker is dat de hervormingen ook daadwerkelijk de beoogde besparingen opleveren. Ook de regionale begroting laat een forse extra bijdrage zien.

De VVD vindt dat zorg altijd beschikbaar moet blijven voor de kinderen die het echt nodig hebben. Tegelijkertijd zien we ook dat de huidige ontwikkelingen financieel niet houdbaar zijn. Door preventie, het breed bekijken van hulpvragen en het ontschotten van jeugdzorg, waar het Jeugd- en Gezinsteam een sprekend voorbeeld van is, kunnen we met een andere manier van werken een blijvende verandering teweegbrengen. Op korte termijn betekent dat, dat er minder kosten worden gemaakt voor zwaardere zorg en dat kinderen niet in de zwaarste vormen van hulpverlening komen door andere redenen dan het ziek- of beperkt zijn zelf. Dat biedt perspectief op meerdere vlakken.

We verwachten daarom dat het college scherp blijft sturen op effectiviteit, op preventie, op regionale samenwerking en op beheersing van de kosten.

Kan het college aangeven hoe zij aankijkt tegen het meer meetbaar maken van de effecten van het Jeugd- en Gezinsteam en of we een model als dit wellicht op ook andere zorggebieden kunnen toepassen?

Tot slot, voorzitter.

Heusden behoort gelukkig nog steeds tot de gemeenten met relatief lage lokale lasten. Dat is iets waar we trots op mogen zijn. De COELO-atlas laat zien dat we nog steeds bij de goedkopere gemeenten van Nederland horen. Voor VVD Heusden is dat geen toeval, maar het resultaat van

jarenlang verstandig financieel beleid.

Wij willen daarom ook in de komende begroting vasthouden aan dat uitgangspunt. Heusden moet qua woonlasten een van de goedkopere gemeenten van Nederland blijven.

Wij geven het college daarom drie duidelijke opdrachten mee:

- wees zuinig op de centen;
- ben inventief met de middelen die beschikbaar zijn;
- en kom bij de begroting met keuzes die zorgen voor een financieel gezonde gemeente, ruimte voor veiligheid en beheersbare kosten in het sociaal domein.

Dat is volgens de VVD de beste basis voor een sterk, veilig en financieel gezond Heusden.

Tot zover de eerste termijn.”

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** leest de beschouwing voor van Heusden één.

“Voorzitter,

Bij het lezen van deze voorjaarsnota zien wij veel goede bedoelingen, maar te weinig gevoel van urgentie. Op verschillende dossiers zien we hetzelfde patroon terugkeren: problemen worden erkend, onderzoeken worden uitgevoerd, maar concrete oplossingen blijven uit.

Daarom dienen wij vandaag een aantal moties in. Niet omdat er geen plannen zijn, maar omdat het tijd is om van praten naar doen te gaan.

We zien in verschillende kernen signalen van jeugdgroepen die overlast veroorzaken. Inwoners maken zich zorgen en vragen terecht om oplossingen. Vaak kijken we dan naar handhaving en maatregelen achteraf. Maar pakken we daarmee de oorzaak aan?

Heusden één gelooft in investeren aan de voorkant. Meer inzet van jongerenwerkers, meer aanwezigheid in de wijken en meer preventief werken. Juist zij leggen contact voordat problemen escaleren.

Niet ieder probleem is daarmee opgelost. Maar als we willen dat overlast afneemt, moeten we ook investeren in het voorkomen ervan. Dat is beter voor jongeren, beter voor omwonenden en uiteindelijk ook beter voor de gemeentelijke financiën.

Daarom dienen wij een motie in om te onderzoeken hoe de preventieve inzet van jongerenwerk verder kan worden versterkt.

Een duidelijk voorbeeld van een dossier waarop inwoners al te lang wachten, is de Torenstraat in Drunen.

In 2022 diende Heusden één samen met D66 een motie in voor een fietsveilige Torenstraat. Die motie werd ingetrokken na de toezegging van de wethouder dat hij met een uitwerking zou komen.

Inmiddels zijn we ruim drieënhalf jaar verder.

De situatie is niet wezenlijk verbeterd. Nog steeds maken fietsers, sporters, kinderen en bezoekers van de Drunense Duinen gebruik van een route waarvan iedereen erkent dat die veiliger moet worden.

Daarom stellen wij vandaag een eenvoudige vraag: hoeveel geduld vragen wij nog van onze inwoners?

Hoelang blijven we onderzoeken, afwegen en doorschuiven? Wanneer maken we daadwerkelijk de keuze om de verkeersveiligheid structureel te verbeteren?

Tegelijkertijd moeten we verder kijken dan alleen de Torenstraat. Als gemeente spreken we graag over gezondheid, recreatie en duurzaamheid. Dan hoort daar ook een veilige en aantrekkelijke fietsverbinding naar de Drunense Duinen bij.

Voorzitter,

Vooruitkijken gaat niet alleen over wegen en voorzieningen. Het gaat ook over de manier waarop wij besluiten nemen.

Dat geldt zeker voor aanbestedingen met een grote maatschappelijke impact.

We hebben de afgelopen jaren gezien dat aanbestedingen kunnen leiden tot onrust onder inwoners en werknemers. De raad wordt daarbij soms pas betrokken wanneer een proces al vergevorderd is.

Heusden één vindt dat de raad eerder moet worden geïnformeerd. Niet om op de stoel van het college te gaan zitten, maar om onze kaderstellende en controlerende rol goed te kunnen vervullen.

Daarom vragen wij het college de raad tijdig te informeren over aanbestedingen met een substantiële sociale impact. Goede besluitvorming begint immers met tijdige betrokkenheid.

Dan de Stulp in Drunen.

De Stulp vervult al jarenlang een belangrijke maatschappelijke functie. Tegelijkertijd moeten we eerlijk zijn: het gebouw is verouderd en niet toekomstbestendig. De vraag is niet óf er iets moet gebeuren, maar wat.

Wat Heusden één betreft, mogen we deze opgave niet los zien van andere uitdagingen. Daarom vragen wij om serieus te onderzoeken hoe nieuwbouw van De Stulp gecombineerd kan worden met woningbouw, onderwijs en andere maatschappelijke functies.

Binnen onze gemeente hebben we al bewezen dat de combinatie van onderwijs, ontmoeten en maatschappelijke voorzieningen werkt. Die ervaringen kunnen we ook in Drunen benutten.

De ruimte wordt steeds schaarser. Als we blijven bouwen zoals we altijd hebben gedaan, blijven we kansen missen.

In Drunen lijken vier bouwlagen vaak de ongeschreven bovengrens. Maar als we de woningbouwopgave serieus nemen, zullen we daar waar het ruimtelijk verantwoord is bereid moeten zijn hoger te bouwen. Niet omdat hoogbouw een doel op zich is, maar omdat slim ruimtegebruik noodzakelijk is.

Door functies slim te combineren kunnen we meer bereiken op dezelfde locatie én kunnen op termijn mogelijk andere locaties vrijkomen voor woningbouw.

Voorzitter,

De Stulp laat zien dat toekomstgericht denken vraagt om keuzes over hoe we bouwen en onze schaarse ruimte benutten.

Maar een toekomstgerichte visie gaat niet alleen over wat we bouwen. Het gaat ook over wat we beschermen.

Langs de A59 zien we steeds meer led-verlichte reclameborden verschijnen. Wat voor de één reclame is, is voor de ander lichtvervuiling. Inwoners ervaren hinder, de ruimtelijke kwaliteit staat onder druk en tegelijkertijd vragen we van inwoners en bedrijven bewuster om te gaan met energieverbruik.

Heusden één vindt dat we een duidelijke grens moeten trekken. Daarom vragen wij het college om geen nieuwe vergunningen meer af te geven voor led-verlichte reclameborden langs en nabij de A59. Niet omdat we tegen ondernemers zijn, maar omdat leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en een gezonde leefomgeving óók meegewogen moeten worden.

Voorzitter,

De rode draad in onze moties is eenvoudig.

Investeren in jongeren voordat problemen ontstaan. Eindelijk stappen zetten voor een veilige Torenstraat en een betere fietsverbinding naar de Duinen. De raad tijdig betrekken bij aanbestedingen met maatschappelijke gevolgen. Kiezen voor een toekomstbestendige oplossing voor De Stulp en onze leefomgeving beschermen en duurzame keuzes te maken.

Dat vraagt keuzes. Dat vraagt visie. Maar bovenal vraagt het bestuurlijke moed.

Heusden één kiest voor vooruitkijken. Voor preventie in plaats van reparatie. Voor uitvoering in plaats van uitstel. En voor oplossingen die niet alleen vandaag werken, maar ook over tien of twintig jaar nog waarde hebben.

Laten we daarom vandaag beginnen met de oplossingen van morgen.”

Er wordt een motie ingediend door Heusden één, mede-ingediend door PRO Heusden over Integrale aanpak overlast door versterking jongerenwerk. (M.8.2)

Roept het college om:

- *te onderzoeken hoe de capaciteit van het jongerenwerk op korte termijn structureel kan worden uitgebreid met prioriteit voor de locaties waar de overlast het grootst is;*
- *hiervoor, indien noodzakelijk, aanvullende middelen beschikbaar te stellen of hierover een voorstel aan de raad voor te leggen;*
- *vaart te maken met de reeds door de raad gewenste uitbreiding van de boa-capaciteit en de raad voor de begrotingsbehandeling te informeren over de planning en voortgang;*
- *de raad tevens te informeren hoe de inzet van jongerenwerk en boa's gezamenlijk wordt georganiseerd om de overlast structureel terug te dringen.*

En gaat over tot de orde van de dag.

Er wordt een motie ingediend door Heusden één, mede-ingediend door PRO Heusden, D66 Heusden en CDA Heusden over Beperking led-verlichte reclameborden langs A59. (M.8.3)

“Verzoekt het college om:

1. *Geen nieuwe vergunningen meer af te geven voor led-verlichte reclameborden langs en nabij de A59 binnen de gemeente Heusden. Bij de eerstvolgende mogelijke wijziging van het omgevingsplan te onderzoeken hoe we nieuwe led-verlichte reclameborden, die niet toezien op bedrijfsreclame van het eigen bedrijf, langs en nabij de A59 binnen de gemeente Heusden kunnen inperken.*

En gaat over tot de orde van de dag”.

Er wordt een motie ingediend door Heusden één over Aanpak Torenstraat Drunen versnellen. (M.8.4)

“Roept het college om:

- *de aanpak van de Torenstraat prioriteit te geven binnen de uitvoering van het Projectenboek Groen;*
- *uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 een concreet uitvoeringsplan aan de raad voor te leggen voor de verbetering van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van de Torenstraat; daarbij nadrukkelijk aandacht te besteden aan:*
 - *de veiligheid van fietsers en voetgangers*
 - *de parkeerproblematiek op drukke recreatiedagen*
 - *de recreatieve verbinding tussen Drunen en de Duinen*
 - *de mogelijkheden voor een alternatieve toegang tot het duingebied ter ontlasting van Giersbergen*
 - *de raad voor de behandeling van de Kadernota 2027 te informeren over de voortgang, planning en eventuele financiële consequenties.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

Er wordt een motie ingediend door Heusden één, mede-ingediend door PRO Heusden en D66 Heusden over Toekomst Buurthuis De Stulp Drunen. (M.8.5)

“Verzoekt het college om:

1. *Te onderzoeken wat de haalbaarheid is van nieuwbouw van De Stulp, al dan niet in combinatie met woningbouw.*
2. *Daarbij te verkennen of ontwikkeling tot een volwaardige MFA mogelijk en wenselijk is; denk hierbij aan onderwijs (De Duinsprong) en plaats voor zorgverleners.*
3. *De resultaten van dit onderzoek met de raad te delen bij de Voorjaarsnota 2027.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

Er wordt een motie ingediend door Heusden één, mede-ingediend door D66 Heusden over Vroegtijdige betrokkenheid raad bij aanbestedingen met sociale impact. (M.8.10)

Deze motie was eerder ingediend als motie Vreemd aan de orde van de dag bij agendapunt 9 en komt daar te vervallen.

“Roept het college om:

1. *De raad in een vroeg stadium te informeren over voorgenomen aanbestedingen waarbij sprake is van substantiële sociale impact of potentiële maatschappelijke onrust.*
2. *Daarbij inzicht te geven in de aard van de opdracht, de mogelijke impact en het voorgenomen proces.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

De heer **Van den Beek** leest de beschouwing voor van D66 Heusden.

“Voorzitter,

Allereerst wil ik namens D66 Heusden, de Progressieve Partij van Nederland, de collega's van PRO feliciteren met de naamswijziging. Ik snap de verwarring af en toe, maar veel succes samen en laat het voorspoedig gaan.

Voorzitter,

Heusden neemt deel aan meerdere gemeenschappelijke regelingen. Daar waar vraagstukken de gemeentegrenzen overstijgen of dermate complex zijn en de deskundigheid niet geheel in Heusden aanwezig is, is een gemeenschappelijke aanpak met andere gemeenten, overheden of partijen een geschikt instrument. Hierbij worden bevoegdheden van de raad uit handen gegeven aan de gemeenschappelijke regeling. D66 Heusden heeft voortdurend gewezen op de beperkte sturingsmogelijkheden van de gemeenteraad in gemeenschappelijke regelingen. Wij zullen er

daarom op blijven toezien dat de raad "in control" blijft bij gemeenschappelijke regelingen. Wellicht had de kaalslag door de bomenkap voor GOL dan niet plaatsgevonden. Het klimaat verandert, weersextremen komen steeds vaker voor. Het raakt iedereen. Hitegolven zullen heter en frequenter voor gaan komen. De gemeente moet hier actief sturing aan geven. Voorzitter, wil het college een hitteplan voor D66 Heusden instellen? Ik realiseer me dat daar afgelopen week ook vragen over zijn gesteld. U hoort dat de vraag uit meerdere hoeken komt. De collega's van PRO wederom. Zo zorgen we voor de kwetsbaren. In Heusden zijn onvoldoende drinkwatertappunten aanwezig, en dat is al eerder gemeld door de collega van Gemeentebelangen, zeker in vergelijking met omliggende gemeenten. Niet alleen tijdens hitte is een drinkwatertappunt gewenst. Het is goed voor iedereen, het gehele jaar. Of je sport, winkelt of fietst: drinkwater is een gezonde dorstlesser in tegenstelling tot frisdranken. Samen met Gemeentebelangen heeft D66 Heusden een motie ingediend voor meer drinkwatertappunten. Heusden is een gastvrije gemeente. Een drinkwatertappunt draagt daar ook aan bij. Bij de picknicktafel bij de Heusdense brug zou een mooie plaats zijn om er een te plaatsen. Het is maar een suggestie die ik meegeef aan de wethouder.

In mijn bijdrage over de jaarstukken heb ik geconstateerd dat € 4 miljoen extra kan worden uitgegeven aan de Heusdenaar. D66 Heusden stelt voor dan maar om te beginnen met een betere aanpak van afval en zwerfafval. Afvaldumpingen in wijken komen steeds vaker voor. Het lijkt wel of de aanschaf van een nieuw meubelstuk inhoudt dat de oude in een brandgang eindigt. Een trend die de laatste jaren ook vaker voorkomt, is de dumping van spullen met een bordje met de tekst 'gratis' erop. Met als gevolg dat het er dagenlang staat, het wordt vernield en de brokstukken door de gehele buurt te vinden zijn. Voorzitter, mijn tweede vraag is: wat gaat het college doen om meer grip te krijgen op afval? Tot zover deze termijn."

De vergadering wordt geschorst voor overleg en een pauze en wordt hervat om 21.43 uur.

Wethouder **Van den Bosch** heeft kennisgenomen van de melding over de trottoirs in Oudheusden. Hij beantwoordt deze vraag in plaats van wethouder Meesters, omdat hij met de betreffende inwoner in gesprek is geweest. Toen is afgesproken dat dit wordt opgelost. Dit heeft vertraging opgelopen door afstemming van de afspraken tussen het ambtelijk apparaat en de uitvoerder. Morgen zal echter begonnen worden met de werkzaamheden. De wethouder heeft de raad al meerdere keren geïnformeerd over zwerfafval, afvaldumpingen en schoon drinkwater. Het college pakt dit stapsgewijs op. Op de Vliedberg is begonnen met de aanpak van bijplaatsingen door de mogelijkheid grofvuil op te laten halen. Dit is een groot succes. Op dit moment is het college bezig een veel uitgebreider plan uit te rollen op verschillende locaties in Oudheusden om te achterhalen wat de problematiek is en hoe dit kan worden opgelost. Deze problematiek is complex en heeft vooral met gedrag van inwoners te maken en moet gezamenlijk worden opgelost. Alleen het plaatsen van verlichting en dergelijke helpt niet op alle locaties, maar wel dat hier melding van wordt gemaakt. Ook bij schoon water gaat het over gedrag.

De wethouder complimenteert PRO met het consequente gebruik van het nieuwe logo bij elke motie. Hij was verrast door de motie van Heusden Transparant Verbindt, waar met grote letters Heusden Transparant op staat.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) legt uit dat de vereniging Heusden Transparant is handelend onder Heusden Transparant Verbindt. Dit zal t.z.t. aangepast kunnen worden.

Reactie op de moties

Wethouder **Van den Bosch** zegt over motie M.8.1 over hondenbelasting dat de kosten en de opbrengsten elkaar ongeveer opheffen. Bij afschaffing van de hondenbelasting blijven er echter structurele kosten over van minimaal € 100.000. De wethouder ontraadt de motie.

Bij afwezigheid van wethouder Van Esch zegt de wethouder over motie M.8.10 over vroegtijdige betrokkenheid van de raad bij aanbestedingen met sociale impact dat de raad bij dergelijke inkopen al vanaf de start in diverse vormen wordt betrokken. Daarmee is deze motie overbodig.

Wethouder **Meesters** geeft over onderhoud van wegen aan dat er voldoende budget is met € 2 miljoen per jaar met een reserve van € 6 miljoen. Intern is de gemeente wat capaciteit betreft op orde. Het probleem ligt bij de uitvoerende partijen. Het college gaat dit jaar aan de slag met een aantal onderhandse aanbestedingen en het contracteren van meerdere aannemers. De raad krijgt binnenkort een beheerplan gepresenteerd met een doorkijk voor de komende jaren, zodat de raad kan zien welke werkzaamheden in de planning staan. Met een team dat kleine ergernissen wegneemt, probeert het college proactief aan de slag te zijn in de openbare ruimte en

hoopt het dat de meldingen in de BuitenBeterApp zullen afnemen. Er wordt integraal gewerkt waar kan, maar apart waar dit noodzakelijk is. De gemeente gaat aan de slag waar dat echt nodig is en wacht niet totdat andere partijen meedoen, zodat ergernissen worden voorkomen. Op deze manier hoopt het college het onderhoud van wegen naar een hoger niveau te tillen.

Over de genoemde prognose in Brabants Dagblad van 658 woningen in de komende vier jaar zegt de wethouder niet te weten waar het onderzoeksbureau dit vandaan heeft. Qua harde plancapaciteit staan er rond de 650 woningen in de planning tot 2030. De wethouder heeft echter al eerder aangegeven dat het college voldoende plannen heeft, maar dat van deze plannen nog niet de juiste vergunningen zijn afgegeven. Het college streeft ernaar 1500 woningen te bouwen. Over het onderhoud van de vestingwerken geeft de wethouder aan herstelwerkzaamheden voor te bereiden met een bouwteamovereenkomst. Op basis hiervan worden de verzakkingen hersteld en de stabiliteit van de wallen versterkt. Daarna wordt een strategie bepaald voor de vervanging van de beschoeiing van de damwanden. Er is al een bedrag gereserveerd, maar de vraag is of dat voldoende is voor de verzakking en het versterken van de stabiliteit van de wallen. Als de exacte kosten bekend zijn, komt de wethouder hiermee terug bij de raad.

Reactie op de moties

Over motie M.8.6 over drinkwatertappunten zegt de wethouder dat het kort dag is om de locaties in beeld te brengen waar deze wenselijk, haalbaar en betaalbaar zijn. De vraag is ook of deze motie nodig is, aangezien in de visie op bewegen en ontmoeten al is opgenomen dat het wenselijk is bij grotere beweeg- en ontmoetlocaties watertappunten aan te leggen. De budgetten zijn echter beperkt wat de beweeg- en ontmoetlocaties betreft. De inwoners geven vaak de voorkeur aan speeltoestellen of een bankje. Bij prioritering gaat dat vaak voor. De gemeente heeft al een aantal watertappunten. De eenmalige kosten voor het aanleggen van een drinkwaterpunt door Brabant Water zijn € 6000, exclusief eventuele extra kosten. Structureel kost het € 1000 per jaar. Hiervoor is op dit moment geen dekking, maar er zijn wel wensen. Waar het kan en als er financiële ruimte is, wil de gemeente hier zeker uitvoering aan geven. Dit is wellicht ook mogelijk met budgetten van Buurt Bestuurt, maar dan ligt de keuze daar.

Wat motie M.8.5 over De Stulp in Drunen betreft, is al eerder het geluid gehoord over het realiseren van woningen bovenop De Stulp. Mede omdat er al heel veel woningbouwplannen liggen die uitgevoerd moeten worden en waarin geprioriteerd moet worden, heeft de wethouder eerder al aangegeven dat dit een extra opgave zou zijn. Tevens ligt er al een vergevorderd verduurzamingsplan voor De Stulp met een upgrade van de huidige staat. Het college heeft geen compleet beeld van de capaciteit versus de behoefte. De wethouder heeft eerder aangegeven met een integraal huisvestingsplan te komen, waarbij hij vraag en aanbod in beeld wil brengen voor wat betreft de voorzieningen en maatschappelijke initiatieven. Als er een disbalans is, moet de wethouder op zoek naar nieuwe voorzieningen. De wethouder ontraadt de motie.

Over motie M.8.3 over reclameborden bij de A59 zijn eerder al vragen gesteld en beantwoord. De wethouder snapt de oproep geen nieuwe vergunningen af te geven voor led-verlichte reclameborden, maar deze motie is niet uitvoerbaar. De gemeente moet namelijk vergunning verlenen als dit past binnen het bestemmingsplan en de kaders. Er zijn wel voorwaarden aan verbonden en dit kan alleen maar als het ten behoeve van de bedrijfsbestemming is. Vaak zijn de oude reclameborden vervangen door lichtbalken. Nagedacht moet worden over wat men precies wel of niet wil en of er strengere regels moeten komen in het omgevingsplan.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden Transparant Verbindt) heeft in overleg met het CDA het dictum aangepast om dit bij het eerstvolgende omgevingsplan aan te passen.

Wethouder **Meesters** vraagt wat mevrouw Van Gessel-Rechters precies aangepast wil hebben, aangezien er verschillende soorten reclameborden zijn langs de A59.

Wethouder **Kuijsten** deelt over het Jeugd- en Gezinsteam mee dat volgende week de monitor sociaal domein met de raad wordt gedeeld. Deze heeft betrekking op het afgelopen halfjaar. Zij zal het komende halfjaar gebruiken om deze verder uit te werken en te bekijken of dit model ook op andere zorggebieden kan worden toegepast.

Reactie op de moties

De wethouder dankt voor motie M.8.2 over Integrale aanpak van overlast door versterking jongerenwerk. Zij onderschrijft de ambitie en de positieve grondhouding die uit deze motie spreekt. In de recente raadsinformatiebrief over de afwikkeling van de motie Handhaving op orde zat ook een notitie met de titel Van preventie tot repressie. Hierin is de situatie in de gemeente Heusden beschreven. Minimaal is 4,5 fte nodig voor jongerenwerk. Op dit moment heeft de gemeente 3,2 fte, waarvan 1,5 fte structureel en 1,7 fte tijdelijk is. Daarnaast heeft ContourdeTwern op eigen initiatief vanuit hun subsidie ruimte gemaakt om 0,33 fte voor kinderwerk in te kunnen zetten. Gezien de financiële situatie en de uitdaging die de gemeente

heeft, zal zij haar best doen om de 1,7 fte structureel in te zetten.

Wethouder **Pulles** heeft twee grote lijnen gezien in de beschouwingen. Enerzijds de mobiliteit en anderzijds dat iedereen kan meedoen. Hij constateert dat er binnen raad en college veel aandachtspunten zijn, maar dat de ambities moeten passen binnen de financiële kaders. Dit is een afweging die het college moet maken. In relatie tot gezondheid zijn er bij armoede ook gezondheidsrisico's. Als daar het jeugdsportfonds beter voor ingezet kan worden, wordt voorkomen dat jonge kinderen gezondheidsrisico's oplopen en daarmee hogere kosten hebben. Verkeersveiligheid gaat ook over gedrag. Hier staat geen budget tegenover, maar het is een verantwoordelijkheid van iedereen.

Reactie op de moties

Bij motie M.8.4 over de Torenstraat is het lastig een fietspad aan te leggen binnen het Projectenboek Groen. Het college komt eind dit jaar terug bij de raad met een meerjarig uitvoeringsprogramma waarin breed alle mobiliteitsvraagstukken met elkaar worden besproken. Op basis daarvan kan de raad hierin keuzes maken. Het college kijkt continu of binnen de praktische handelingen maatwerk kan worden toegepast, maar ontraadt deze motie.

Over motie M.8.9 over Onderzoek naar de armoederegelingen – begin niet op 0 zegt de wethouder dat hij kennis heeft genomen van het rekenkameronderzoek. Dit kan een handvat bieden om met elkaar opnieuw te kijken welke regelingen het meeste effect hebben en wat daar in het verleden over is gezegd. De wethouder zegt toe vanuit dat perspectief een volwaardig onderzoek te doen en het rekenkameronderzoek uit 2023 hierbij als startpunt te gebruiken. Motie M.8.7 over Onderzoek noodhulpbureau in Heusden – niemand tussen wal en schip is expliciet en wellicht overbodig gezien de toezegging bij motie M.8.9 of dat daar op een andere manier naar gekeken kan worden. De gemeente werkt samen met Baanbrekers in Loon op Zand en Waalwijk. Dan zou met hen naar deze specifieke locatie gekeken moeten worden. De wethouder ontraadt de motie.

Bij motie M.8.8 Onderzoek naar een betere Heusdenpas verwijst de wethouder naar het coalitieprogramma, waarin is aangegeven dat men hier breder naar gaat kijken. Het is heel goed dat dit heel laagdrempelig is met heel weinig eisen en daardoor het geld terechtkomt waar het voor bedoeld is. De wethouder staat positief tegenover deze motie en wil dit graag breed bekijken.

Burgemeester **Van Hees** zegt toe in de volgende APV roken en vaperen gelijk te trekken en vraagt de raad haar hier scherp op te houden.

Reactie op de moties

Bij motie M.8.2 Integrale aanpak overlast door versterking jongerenwerk verwijst de burgemeester naar de reeds aangenomen motie van vorig jaar over Handhaving op Orde. In de stukken die de raad op 8 mei jl. heeft ontvangen, staat precies uitgewerkt wat de raad nodig heeft voor een voorjaarsnota en hoever de raad daarin wil gaan. Het college heeft zich daarbij gerealiseerd dat dit ook in een momentum was waarin een coalitievoorstel in wording was met verschillende ambities, waarbij de middelen niet tot de hemel reiken. Bij de begroting moet nog wel een integrale afweging plaatsvinden over het voorstel om het jongerenwerk en de boa-capaciteit naar het minimumniveau te tillen. In de motie staat niet precies dat de raad heeft besloten de boa-capaciteit uit te breiden, maar dit te onderzoeken waarbij de wens is uitgesproken deze capaciteit met 1 boa per jaar uit te breiden. Hier stond nog geen dekking tegenover. Het college volgt de ambitie om de boa-capaciteit uit te breiden, maar wenst dit integraal af te wegen. Mogelijk komt de burgemeester in de tweede berap bij de raad terug met een voorstel om de capaciteit eerder uit te breiden vanwege uitval voor langere tijd. De motie is overbodig en wordt ontraden.

De vergadering wordt geschorst voor nader overleg en wordt geopend om 22.28 uur.

Bespreking moties

De heer **Klerks** (Heusden één) past motie M.8.2 aan. Deze motie is vooral een steun in de rug om middelen te vinden om het jongerenwerk uit te breiden.

Er wordt een *gewijzigde motie* M.8.2.1. ingediend door Heusden één, mede-ingediend door PRO Heusden over Integrale aanpak overlast door versterking jongerenwerk.

“Roept het college om:

- *te onderzoeken hoe de capaciteit van het jongerenwerk structureel kan worden uitgebreid;*
- *hiervoor, indien noodzakelijk, aanvullende middelen beschikbaar te stellen of hierover een voorstel aan de raad voor te leggen.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) trekt motie M.8.9 Onderzoek naar de armoederegelingen – begin niet op 0 in vanwege de toezegging van de wethouder.

Motie M.8.8 wordt aangepast door de aanmoediging van de wethouder om ook het Jeugdfonds Sport en Cultuur mee te nemen. CDA Heusden dient de motie mede in.

Er wordt een *gewijzigde motie* M.8.8.1 ingediend door PRO Heusden, mede-ingediend door CDA Heusden over Onderzoek naar armoederegelingen – begin niet op 0.

“Verzoekt het college:

- In het brede onderzoek naar de armoederegelingen van de gemeente — aangekondigd in het regeerakkoord — een onderzoek naar de indexering van het (Kind)budget binnen de Heusdenpas mee te nemen.*
- Hierbij onderzoek te doen naar het uitbreiden van de kortingsregelingen binnen de Heusdenpas, bijvoorbeeld voor openbaar vervoer en het energiezuiniger maken van de (eigen) woning.*
- Dit onderzoek in samenhang te doen met een brede afweging naar andere vormen van armoede-ondersteuning, die mogelijk ook effectief zijn, zoals het Jeugdfonds Sport en Cultuur.*
- Te onderzoeken hoe de Heusdenpas bekender gemaakt kan worden onder rechthebbenden.*
- De resultaten hiervan voor te leggen aan de raad voor de voorjaarsnota van 2027.*

En gaat over tot de orde van de dag.”

Motie M.8.9 Onderzoek naar de armoederegelingen – begin niet op 0, ingediend door PRO Heusden *wordt ingetrokken*.

De heer **Brok** (CDA Heusden) licht toe waarom de fractie de motie mede heeft ingediend. Hij is blij dat niet alleen sec naar de Heusdenpas wordt gekeken. Er zijn wellicht betere en doelmatigere middelen om bijvoorbeeld jongeren van ouders met weinig inkomen meer te laten sporten en bewegen.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) vraagt over de Heusdenpas of mensen met een Heusdenpas kunnen kiezen tussen een abonnement of € 150 op de rekening gestort te krijgen. Als dat zo is, vraagt hij zich af hoe de tweede bullet werkt.

Wethouder **Pulles** geeft aan dat er geen bedrag op de rekening wordt gestort. De kortingsregeling is breder bedoeld en past in de lijn van de Heusdenpas.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) is teleurgesteld over de reactie van de wethouder op motie M.8.7 Onderzoek Noodhulpbureau in Heusden – niemand tussen wal en schip. Hij pleit er niet voor dat dit er meteen komt, maar dit mee te nemen in het breedteonderzoek naar de armoede- en schuldenregelingen en in gesprek te gaan met andere gemeenten waar dit al aanwezig is. Het is een voorziening die preventief werkt, gericht op mensen die net buiten de huidige regelingen vallen, om te voorkomen dat zij bijvoorbeeld in de schuldhulpverlening terechtkomen. Dit raakt ook aan het thema Werkende armen en is in lijn met de preventieve aanpak die het college voorstaat.

De **voorzitter** doet een ordevoorstel vanwege het tijdstip. De raad wenst de agenda verder af te handelen.

De heer **Lommers** (VVD Heusden) verwijst naar de kern van zijn betoog om inventief en efficiënt met de beschikbare financiële middelen om te gaan. Hij begrijpt de wens van PRO, maar heeft liever dat de extra uitgave voor een extra bureau direct ten goede komt aan armoedebestrijding. Het stapelen van fte's kost heel veel geld.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) is het niet eens met het stapelen van fte's. Een armoedesteunpunt is aanvullend op de huidige dienstverlening en werkt alleen op doorverwijzing van bestaande hulpverleners om te voorkomen dat inwoners zwaardere hulp nodig hebben. Dit voorstel richt zich juist op werkende arme mensen of zelfstandigen en is niet alleen gericht op mensen die onder het bestaansminimum leven. Het armoedesteunpunt in Stichtse Vecht wordt ondersteund door de VVD aldaar.

De heer **Lommers** (VVD Heusden) geeft aan dat het niet om de doelgroep gaat. In het vorige

agendapunt is discussie geweest over wel of niet 0,17 fte voor een jongerenwerker. De begrotingssaldi zijn de komende vier jaar negatief. Hij vraagt welke halve fte dan wordt geschrapt. De heer **Timmermans** (PRO Heusden) wil niets schrappen, maar investeren in preventie. De fractie gelooft dat men eerst moet investeren in preventie voordat daarvan de vruchten geplukt kunnen worden. De gemeente heeft inderdaad geen geldboom, maar dit is juist een maatregel waar op zijn minst onderzoek naar gedaan kan worden.

Mevrouw **Cantineau-Berens** (Heusden Transparant Verbindt) merkt op dat het noodhulpbureau de naam is voor een extra organisatie voor iets wat de stichting Vincentius al in de gemeente doet met vrijwilligers en maatwerk. Maatwerk kan dus zonder extra kosten gegeven worden door de stichting Vincentius.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) zegt dat de Vincentiusvereniging een aantal eisen stelt aan de hulp die zij levert. Het voordeel van een armoedesteunpunt zou zijn dat die eisen lager zijn, zodat de hulp sneller geleverd kan worden. Dit is ook een aandachtspunt in het onderzoek of dit aanvullend is op het huidige aanbod. Hij benadrukt dat het om een onderzoek gaat en niet of dit er moet komen of niet. Hij roept op een open blik te houden voor dit soort innovaties.

Mevrouw **Bok-Geelen** (Gemeentebelangen) geeft aan dat er al specialisten bij Baanbrekers zijn die al bijzondere bijstand verlenen en aan armoedebestrijding doen. Zij denkt dat dit beter dicht bij huis kan plaatsvinden in samenwerking met gemeenten dan uitbesteden aan een extern bureau. Zij wijst erop dat er vorig jaar al een tekort was op de bijzondere bijstand van € 600.000 en op armoedebestrijding van € 200.000 – € 250.000. Om er zelf grip op te kunnen hebben, geeft zij er de voorkeur aan de middelen naar Baanbrekers door te sluizen en niet naar een extern bureau.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) antwoordt dat daarin is voorzien in de motie. Daarnaast is er verschil in bijzondere bijstand en wat een armoedesteunpunt kan doen. Bij een armoedesteunpunt wordt minder rigide getoetst op de inkomenseisen.

Mevrouw **Cantineau-Berens** (Heusden Transparant Verbindt) is van mening dat het geld voor een dergelijk bureau heel goed in het fonds gestopt kan worden om daarmee andere mensen te helpen.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) heeft al toegelicht dat de huidige organisaties in de gemeente een rigidere afweging maken. De fractie wil een onderzoek naar een bureau om te kijken of dit breder kan.

De heer **Tewes** (CDA Heusden) legt een stemverklaring af. Hij constateert dat het geld voor de 0,44 fte ook direct besteed kan worden aan de inwoners. In de gemeente zijn meer dan genoeg mogelijkheden voor dit onderwerp. De fractie ziet geen noodzaak voor nog een extra instantie.

De heer **Buis** (DMP Heusden) constateert dat er naar een integrale oplossing voor armoede gekeken moet worden. Hij vraagt zich af of dit via een motie moet of dat dit een boodschap is voor de wethouder. De fractie stemt tegen de motie.

De **voorzitter** verwijst naar de toezegging van de wethouder bij motie M.8.9 over Onderzoek naar armoederegelingen – begin niet op 0 om dit integraal te bekijken en vraagt of deze motie hierin meegenomen kan worden.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) zegt dat dit zeker mogelijk is met de toezegging van de wethouder dat hier ook naar gekeken wordt in dat onderzoek.

Wethouder **Pulles** merkt op de onderzoekscapaciteit zo efficiënt mogelijk in te zetten. Hij begrijpt de opmerking van de heer Timmermans, maar wil dit wel stap voor stap doen en eerst breed bekijken welke onderdelen van het armoedebeleid efficiënt zijn. Op basis daarvan legt hij een voorstel voor aan de raad. Als het dan nog nodig is, kan dit op dat moment worden meegenomen. De wethouder ontraadt om hierbij voorbaat extra capaciteit voor vrij te maken.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) komt hierop terug.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) heeft in overleg met de wethouder het dictum aangepast van motie M.8.3 Beperking led-verlichte reclameborden langs A59.

Er wordt een *gewijzigde motie M.8.3.2* ingediend door Heusden één, mede-ingediend door PRO Heusden, CDA Heusden en D66 Heusden over Beperking led-verlichte reclameborden langs A59.

“Verzoekt het college om:

- 1. Bij de eerstvolgende mogelijke wijziging van het omgevingsplan te onderzoeken hoe we nieuwe led-verlichte reclameborden, die niet toezien op bedrijfsreclame van het eigen bedrijf, langs en nabij de A59 binnen de gemeente Heusden kunnen inperken.
En gaat over tot de orde van de dag.”*

De heer **Brok** (CDA Heusden) vond deze motie in eerste instantie iets te kort door de bocht. Door

de koppeling aan de wijziging van het omgevingsplan waardoor de gemeente meer sturing kan hebben op iets wel of niet toestaan, kan de fractie zich in deze motie vinden.

De heer **Buijs** (DMP Heusden) vindt de motie een beetje te wollig. Hij erkent de mogelijke problemen met led-verlichting, maar dit gaat een stap te ver.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) vindt het wel belangrijk en handhaaft de motie. De heer **Brok** (CDA Heusden) vraagt zich af waarom de heer Buijs dit een stap te ver vindt en waarom in het omgevingsplan geen regels opgenomen kunnen worden die beperkingen leggen op grote led-schermen.

De heer **Buijs** (DMP Heusden) antwoordt dat het een doel op zich lijkt te worden om led-verlichting langs de A59 uit te sluiten. Dit is voor hem een stap te ver.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) geeft aan dat dit niet het doel is. Daarom is de motie ook veranderd naar bedrijfsreclame die niet van toepassing is voor de bedrijven. Zij begrijpt wel dat andere organisaties reclame willen maken, maar er moet wel een grens zijn.

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) snapt het punt niet over de reclame van Hercuton en Radio 10, want lichtreclame is lichtreclame. Men kan daar wel of geen last of overlast van ondervinden. Het lijkt hem niet de intentie van de motie om te proberen daar heel suggestief een weg in te vinden.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) legt uit dat ook de hoogte van de reclameborden meegenomen kan worden in de uitwerking van het omgevingsplan. Van Hercuton hangt aan de gevel, maar de andere hangt torenhoog in het gezichtsveld.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) merkt op dat de led-verlichting een hoop problemen geeft bij heel veel mensen, vooral in De Vlaemsche Hoeve. Hij mist in de motie een stukje participatie vanuit het college en roept het college hiertoe op. De fractie steunt de motie.

De heer **Lommers** (VVD Heusden) is het hier wel mee eens, maar vindt dat die verantwoordelijkheid niet hier ligt. Een initiatiefnemer die een vergunning aanvraagt voor een lichtreclame is degene die moet participeren.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) legt uit dat binnen de vergunning die de gemeente verleent er een aantal verplichtingen zijn. Die vergunning is nu ruim. Volgens hem is de strekking van de motie dit aan te passen in het omgevingsplan met een aantal kritische voorwaarden, waardoor de initiatiefnemer duidelijker op de omgeving moet letten.

De heer **Buijs** (DMP Heusden) vraagt hoeveel voorbeelden van overlast er nog meer zijn dan alleen de Vlaemsche Hoeve. Hij vraagt zich af of dit voor heel de A59 moet gaan gelden.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) geeft aan dat deze motie juist is bedoeld om te voorkomen dat er meer voorbeelden gaan ontstaan.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) verduidelijkt dat het niet alleen om de omgeving gaat, maar ook over lichtvervuiling en overlast.

De wethouder heeft bij motie M.8.10 betreffende aanbesteding aangegeven dat de raad hier al bij wordt betrokken. De raad is inderdaad geïnformeerd over de gunning betreffende De Schroef, maar niet over het opstarten van de aanbesteding. De motie gaat er juist over om vragen van inwoners en werknemers te kunnen beantwoorden.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) heeft geen moeite met de motie, maar wel met de omstandigheid. Hij verwijst naar een aantal momenten waarop Heusden één in andere dossiers mails heeft ontvangen en beloofd heeft te reageren, maar dit niet heeft gedaan. Hij vraagt zich af wat voor zin het heeft als Heusden één in het verleden is geïnformeerd en toch niets doet. Dit is geen mening, maar een constatering aan de hand van zijn mails en door hem gestelde vragen en de antwoorden van Heusden één.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) heeft zich daadwerkelijk voor dit dossier ingezet, ook naar het college toe. Wellicht is het antwoord niet bij de heer Aarts terechtgekomen.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) herhaalt dat Heusden één beloofd heeft te reageren en dit niet heeft gedaan. Als men een dergelijke motie maakt, moet men er wel iets mee doen.

Wethouder **Van Esch** zegt over De Schroef dat het college op 8 juli 2025 een raadsinformatiebrief heeft gestuurd over het einde van de subsidie en dat andere partijen benaderd zijn.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) vindt dit een helder antwoord en zal dit nader bekijken.

De heer **Timmermans** (PRO Heusden) komt terug op motie M.8.7 Armoedesteunpunt. Hij blijft ervan overtuigd dat dit van toegevoegde waarde kan zijn, maar merkt dat er in de raad veel onduidelijkheid is over hoe dit precies geregeld is. Hij trekt de motie in en wil graag met de wethouder van gedachten wisselen hoe dit geregeld is in andere gemeenten.

Motie 8.7 Onderzoek noodhulpbureau in Heusden – niemand tussen wal en schip, ingediend door PRO Heusden *wordt ingetrokken*.

De heer **De Langen** (Heusden Transparant Verbindt) houdt een pleidooi voor het afschaffen van de hondenbelasting (motie M.8.1). Het merendeel van de Nederlandse gemeenten heft geen hondenbelasting meer. Hij is in de politiek gekomen voor eerlijkheid en om oneerlijkheid aan het licht te stellen. Deze belastinginning vindt hij oneerlijk. De hond is namelijk het enige levende wezen waarbij de gemeente belasting int. De wethouder zoekt naar dekking van de kosten, maar het gaat niet altijd om het zoeken naar geld. Het gaat om zoeken naar jezelf: vind je het eerlijk of vind je het oneerlijk? Dat is iets van jezelf. Hij vraagt de raad of men dit een eerlijke of een oneerlijke belasting vindt.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) heeft vanavond de wethouders regelmatig horen zeggen dat men elkaar moet aanspreken op gedrag. Zij vraagt zich af of dit ook niet geldt voor het opruimen van hondenpoep. Is het dan eerlijk dat degene die het wel opruimt, toch moet betalen voor degene die het niet opruimt? Zij verwijst naar de discussie van vorige week over rioolrechten en de heffing die omhoog gaat, waarbij de vervuiler betaalt. Nu betaalt ook de eigenaar van honden die wel de rommel opruimen. Daarom sluit de fractie zich aan bij deze motie.

Wethouder **Van den Bosch** herhaalt zijn vorige antwoord. Als de hondenbelasting wordt afgeschaft, komen er minimaal € 100.000 aan lasten bij. Het gaat niet alleen om het principe, maar ook om de centen.

De heer **De Langen** (Heusden Transparant Verbindt) hoort al vanaf 2010 dat het om de centen gaat. Maar volgens hem is de wethouder gekozen om iets te doen voor de inwoners. Het gaat om het gevoel en of de gemeente mee vooruit wil of wil blijven hangen.

Wethouder **Van den Bosch** heeft duidelijk gezegd dat het zowel om het principe gaat als om de centen en dat deze twee zaken bij elkaar gebracht moeten worden.

De heer **Lommers** (VVD Heusden) snapt het betoog van de heer De Langen, maar vindt dit ook een moeilijk onderwerp. Als echter de hondenbelasting wordt afgeschaft, moet wellicht de ozb iets omhoog. De vraag is dan of de huizenbezitters betalen voor degenen die een hond hebben in een sociale huurwoning. Hij zou ook graag de hondenbelasting willen afschaffen, maar weet dan oprecht niet hoe die € 100.000 in de begroting verwerkt moet worden.

De heer **De Langen** (Heusden Transparant Verbindt) constateert dat het toch weer om de centen gaat. Hij geeft een ander voorbeeld. Het Run kost de gemeente elk jaar geld. Hij komt daar nooit maar vindt het niet erg om mee te betalen, omdat het goed is voor de gemeente. Daarvoor zit hij in de raad. Volgens hem is die € 100.000 wel ergens vandaan te halen, want de gemeente staat er financieel goed voor.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) reageert op de raadsinformatiebrief van 8 juli 2025. Zij citeert: "Wij hebben dan ook besloten om ons de komende tijd te gaan oriënteren op alternatieven om onze opdrachten per 1 januari 2027 succesvol weg te zetten." De raad wordt niet geïnformeerd over welke trajecten er gaan lopen. Daar gaat motie M.10 over.

De heer **De Langen** (Heusden Transparant Verbindt) stelt voor dat de wethouder gaat onderzoeken wat andere gemeenten doen om het gat van de hondenbelasting op te vangen.

Wethouder **Van den Bosch** zegt dat het college voorsnog kijkt welke kosten er gemaakt moeten worden en wat daar aan hondenbelasting tegenover staat. Hij stelt voor om bij het indienen van de motie ook met een tegenvoorstel te komen om bijvoorbeeld de ozb te verhogen om dekking te vinden.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) neemt aan dat er inzicht is in waar de grootste vervuilers zijn. Zij vraagt of daar extra controle van boa's wordt ingezet en of daar vanuit het ambtelijk apparaat actie op wordt ondernomen om de overlast te verminderen om wellicht de hondenbelasting ooit af te kunnen schaffen.

Burgemeester **Van Hees** merkt op dat het jarenlang speerpunt is geweest om boa's in te zetten om mensen op heterdaad te betrappen op het laten liggen van hondenpoep. Dit is heel moeilijk. Vorig jaar is daar in de maand september op gecontroleerd en dit heeft slechts twee boetes opgeleverd.

De heer **Lommers** (VVD Heusden) stelt voor dat alle partijen bij de begroting met een idee komen om € 100.000 te bezuinigen, zodat de hondenbelasting afgeschaft kan worden.

Mevrouw **Van Gessel-Rechters** (Heusden één) wil motie 8.4 Aanpak Torenstraat Drunen versnellen toch in stemming brengen, ondanks het ontraden van de wethouder, maar vanwege een toezegging van de vorige wethouder.

Besluitvorming

De **voorzitter** brengt het voorstel in stemming. Het voorstel is unaniem aangenomen.

Motie M.8.1 Afschaffing hondenbelasting.

De heer **Šimšek** (Gemeentebelangen) legt een stemverklaring af. Gezien het feit dat hondenpoepoverlast ergernis nummer één is, vindt hij afschaffing van hondenbelasting een beloning voor de vervuilers. Hij stemt tegen de motie.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is verworpen met 24 stemmen tegen van DMP Heusden, Gemeentebelangen, PRO Heusden, CDA Heusden, VVD Heusden, Heusden één (1 stem) en D66 Heusden en 4 stemmen voor van Heusden Transparant Verbindt en Heusden één (1 stem).

Motie M.8.2.1 Integrale aanpak overlast door versterking jongerenwerk.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is verworpen met 22 stemmen tegen van DMP Heusden, Gemeentebelangen, Heusden Transparant Verbindt, CDA Heusden en VVD Heusden en 6 stemmen voor van PRO Heusden, Heusden één en D66 Heusden.

Motie M.8.3.2 Beperking led-verlichte reclameborden langs A59

De heer **Lommers** (VVD Heusden) legt een stemverklaring af. De fractie is het in feite eens met de inhoud van de motie, maar vanwege het onderscheid dat nu gemaakt wordt tussen bedrijven stemt de fractie tegen.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is verworpen met 16 stemmen tegen van DMP Heusden, Gemeentebelangen en VVD Heusden en 12 stemmen voor van Heusden Transparant Verbindt, PRO Heusden, CDA Heusden, Heusden één en D66 Heusden.

Motie M.8.4 Aanpak Torenstraat Drunen versnellen.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is verworpen met 24 stemmen tegen van DMP Heusden, Gemeentebelangen (3 stemmen), Heusden Transparant Verbindt, PRO Heusden, CDA Heusden, VVD Heusden en D66 Heusden en 4 stemmen voor van Heusden één en Gemeentebelangen (2 stemmen).

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) legt een verklaring af over zijn stemgedrag. Hij heeft voor de motie gestemd, omdat deze kwestie al sinds 2023 loopt en afspraken niet alleen op papier moeten staan.

Motie 8.5 Toekomst Buurthuis De Stulp Drunen

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is verworpen met 22 stemmen tegen van DMP Heusden, Gemeentebelangen, Heusden Transparant Verbindt, CDA Heusden en VVD Heusden en 6 stemmen voor van PRO Heusden, Heusden één en D66 Heusden.

Motie 8.6 Openbare drinkwatertappunten in Heusden.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is aangenomen met 23 stemmen voor van DMP Heusden, Gemeentebelangen, PRO Heusden, CDA Heusden, Heusden één en D66 Heusden en 5 stemmen tegen van Heusden Transparant Verbindt en VVD Heusden.

Motie 8.7 Onderzoek Noodhulpbureau in Heusden – Niemand tussen wal en schip.

Deze motie is ingetrokken.

Motie 8.8 Onderzoek naar een betere Heusdenpas.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is aangenomen met 19 stemmen voor van DMP Heusden, Heusden Transparant Verbindt (1 stem), PRO Heusden, CDA Heusden, Heusden één en D66 Heusden en 9 stemmen tegen van Gemeentebelangen, Heusden Transparant Verbindt (2 stemmen) en VVD Heusden.

Motie 8.9 Onderzoek naar armoederegelingen – Begin niet op 0.

Deze motie is ingetrokken.

Motie 8.10 Vroegtijdig betrekken raad bij aanbestedingen met sociale impact.

De **voorzitter** brengt de motie in stemming. De motie is verworpen met 25 stemmen tegen van DMP Heusden, Gemeentebelangen, Heusden Transparant Verbindt, PRO Heusden, CDA Heusden en VVD Heusden en 3 stemmen voor van Heusden één en D66 Heusden.

De heer **Van Baardwijk** (Gemeentebelangen) geeft aan dat er enige verwarring is ontstaan door de nummering van de moties en corrigeert dat de fractie bij motie 8.8 geacht moet worden voor te hebben gestemd.

De **voorzitter** merkt op dat deze motie al is afgehamerd en constateert dat er meer steun is voor een onderzoek naar een betere Heusdenpas dan verwacht.

De heer **Aarts** (Heusden Transparant Verbindt) vraagt zich af of deze motie in stemming is gebracht.

Volgens de heer **Simsek** (Gemeentebelangen) komt het nummer dat in iBabs is genoemd en zoals de voorzitter heeft opgenoemd niet overeen.

9. Moties “Vreemd aan de orde van de dag”

Dit agendapunt komt te vervallen, aangezien de motie van Heusden Transparant Verbindt over Locatie CvdK en van PRO Heusden over Pijlers brug Baardwijkse Overlaat niet worden ingediend. De motie van Heusden één en D66 Heusden over Vroegtijdige betrokkenheid raad bij aanbestedingen met sociale impact is reeds behandeld bij agendapunt 8.

10. Opheffen geheimhouding op een document in lopende aanbestedingsprocedure

De **voorzitter** merkt op dat de geheime raadsinformatiebrief niet per morgen openbaar wordt, maar per stap in het proces die wordt benoemd in het dictum.

De **voorzitter** concludeert dat unaniem wordt besloten conform het voorstel van burgemeester en wethouders.

11. Sluiting

De **voorzitter** sluit deze raadsvergadering om 23.15 uur en wenst eenieder een fijne zomer.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Heusden van 22 september 2026.

de griffier,

de voorzitter,

mr. N.M.H.C. Pot-Broos

drs. W. van Hees